



ŽUPANOVA BESEDA



Vsako življenje se začne z rojstvom, vsak stavek s prvo besedo in vsaka pot s prvim korakom. Prvi korak ponovno ustanovljene Občine Šentrupert je bil narejen 9. aprila 2006, ko smo se Šentrupečani na referendumu odločili, da želimo biti spet svoji gospodarji. Za to je bilo vložena mnogo truda že veliko let prej, vendar je uspeh prišel z zadnjim vlakom.

Leta 1963 je bila Občina Šentrupert ukinjena (takrat z imenom Rakovnik) in priključena Občini Trebnje. Občani takrat niso imeli možnosti, da bi se sami drugače odločili. Če bi to možnost imeli, do tega gotovo ne bi prišlo.

Na ponovno samostojnost smo čakali kar 43 let. Po uspelem referendumu in prvem valu navdušenja smo sestopili na realna tla ter se podali na trnovo pot.

V jeseni 2006 smo se znašli na razpotju. Ponujale so se štiri poti, vsaka je obljubljala svoje cilje. Šentrupečani ste si izbrali pot, ki sem jo ponudil ob podpori mojih najožjih sodelavcev. Večina jih danes sedi v

DRAGE OBČANKE, DRAGI OBČANI!

občinskem svetu in na prvi slavnosti seji ob občinskem prazniku zaupajo vame in mojo ekipo ter mi na vsakem koraku pomagajo po svojih močeh.

Januarja 2007 je Občina Šentrupert tudi uradno pričela s svojim delovanjem. Vse od začetka – statut, poslovnik, pravilniki, prvi proračun, urejanje prostorov za potrebe občinske uprave, selitev knjižnice, delitvena bilanca in podobni procesi. Veliko dela, vendar malo tistega vidnega za občane.

Proti poletju so bile urejene vse pravno formalne zadeve, da smo lahko objavili razpise za zaposlitev članov občinske uprave. Ekipo se je v celoti sestavila v oktobru 2007 in pričela s svojim delom.

Kot sem dejal, je Občina Šentrupert po letu 1963, ko je bila ukinjena in spremenjena v krajevno skupnost, vztrajno nazadovala. V Šentrupertu skorajda ni bilo večjih investicij, izpeljanih s proračunskimi sredstvi. Prebivalstvo je kljub temu ogromno naredilo, vendar je to sad prostovoljnega dela in dolgoletnega samopriskevka. Zgrajeni so bili vodovodi, telefonske povezave, asfaltirane mnoge ceste. Vsi predsedniki krajevnih skupnosti so se trudili, da bi čim več prispevali k boljšemu življenjskemu standardu krajanov. Marsikatere nujno potrebne večje investicije pa so kljub trudu predstavljale prevelik finančni zalogaj za samo krajevno skupnost in so čakale do danes. To sta obe glavni vpadnici v Šentrupert, izgradnja prizidka šole in adaptacija obstoječe stavbe, izgradnja novega vrtca, čistilna naprava

s kanalizacijskim omrežjem, izgradnja nekaterih vodovodov in podobni večji projekti.

Kot župan bi si seveda želel ukvarjati tudi z bolj atraktivnimi in vidnimi projekti, kot je urejanje trškega jedra in podobno. Vendar so mi prioritete popolnoma jasne. Kot pri gradnji hiše, dokler ni v zidovju vse inštalacije, dokler ni kanalizacije in ceste do hiše, mora fasada počakati, pa čeprav je to ravno tisto, kar daje končno podobo in prinaša največ veselja.

Občinska uprava se je takoj lotila priprave različnih projektov in občinskega prostorskega načrta. Prav v dneh, ko smo praznovali svoj prvi občinski praznik, smo zaključili projektno dokumentacijo za dva velika projekta – dograditev in adaptacijo šole ter cesto Šentrupert-Prelesje. Sredi junija sta bila objavljena oba razpisa za izbor izvajalcev. V jeseni bosta v naši občini odprti dve veliki gradbišči. Za oba projekta smo si zagotovili delež nepovratnih sredstev v višini skoraj 1,7 milijona evrov. O takšnih vsotah bi lahko v okviru krajevnih skupnosti le sanjali.

Vzporedno Direkcija Republike Slovenije za ceste načrtuje glavno cesto iz Slovenske vasi proti Šentrupertu. Ta cesta je namreč s prvim januarjem 2007 postala državna cesta 3. reda.

Z upanjem, da se bodo vse aktivnosti odvijale po načrtu, lahko potrdim, da bosta obe vpadnici v Šentrupert dokončani v prvem mandatu – proti Prelesju že v naslednjem letu, proti Slovenski vasi leto kasneje.

V začetku letošnjega leta smo naročili celoviti študiji dolgoročnega razvoja oskrbe Občine Šentrupert s pitno vodo in odvajanje odpadnih voda. Študiji pripravlja eno izmed najuglednejših podjetij v Evropi s tega področja. Za nas meje države ne predstavljajo ovir. V začetku junija sta bili obe študiji dokončani in sta postali temeljni dokument za vse nadaljnje aktivnosti na področju vodovodov in kanalizacije.

Načrtov za prihodnost je še veliko. Vrtec, telovadnica, dom za starejše, kulturna dvorana, nova knjižnica, občinska stavba, ureditev trga, turistično informacijski center, industrijsko obrtna cona in podobni projekti, ki predstavljajo višji nivo bivanjskega in delovnega standarda naših občanov.

Kot sem že v uvodu dejal, je vsaka nova pot povezana s situacijami, v katerih se najdemo prvič. Naredimo tudi kakšno napako. Se nekaj naučimo in drugič smo boljši. Prvo leto v samostojni Občini Šentrupert je bilo najtežje. Drugo bo že lažje. Tretje bo še lažje, četrto morda že rutina.

Tako je tudi v življenju. Prvi koraki otroka so povezani s padci in z buškami. Vztrajnost pa človeka pelje naprej – ne da le hodi, ampak da teče, da pleše, da je vrhunski športnik, umetnik, strokovnjak. Da raste ter bogati sebe in druge.

To je tudi naša skupna želja ob prvem občinskem prazniku. Shodili smo. Malo morda že tečemo. Učimo se prvih plesnih korakov. Postajamo boljši, samozavestnejši.

Na referendumu smo uporabili slogan: »Vrnimo Šentrupertu, kar je že imel in

kar mu pripada!« Proces se je pričel. Samozavest Šentrupečanov raste. Hrbtenice so zravnane in glave so pokonci. Sami odločamo o svoji usodi.

Tudi praznovanje občinskega praznika je bil pomemben korak k izgradnji identitete. Tudi ta dogodek je prvi. Morda nekoliko bolj skromen kot v občinah, ki delujejo že veliko dlje od naše. Tudi tokrat se bomo kaj naučili in drugo leto bo še boljše in lepše. Drugi praznik bo prinesel tudi prva občinska priznanja, nagrade in vse, kar sodi zraven. Za to moramo sprejeti pravilnike, imenovati komisije in imeti izdelano celostno grafično podobo.

Praznovanje občinskega praznika je sicer povezano z 2. junijem, datumom dokončanja stoletne gradnje naše cerkve. Kot sem že mnogokrat dejal in zapisal, sem trdno prepričan, da smo izbrali prave temelje za naš praznik. Nič ni tako zelo od vseh nas, nič ni tako osrednjega. Ničesar tako mogočnega in veličastnega v Šentrupertu ni bilo poprej. Kasneje so se gradile tudi druge cerkve, nastajali novi kulturni spomeniki, vendar tudi v preteklih petsto letih se ni zgodilo nič tako mogočnega.

Moja in naša skupna želja je bila, da bi ob praznovanju predstavili tudi grb in zastavo Občine Šentrupert. V ta namen smo izvedli vabljeni natečaj in povabili pet priznanih slovenskih oblikovalcev oziroma oblikovalskih studiev. Dobili smo pet predlogov, ki so bili oblikovalsko pripravljene na zelo visokem nivoju, vendar se komisija ni odločila za nobenega izmed njih. Pri nobenem izmed predlogov nam ni zastal dih,

pri nobenem nismo doživeli izbruha navdušenja. Bili so nam le všeč, kar pa ni dovolj.

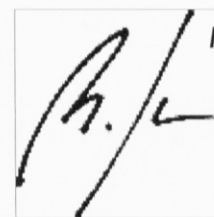
Izjemna zgodovina Šentruperta nam govori, da Šentrupert nikoli ni bil povprečen. Vedno je stremel k presežkom. Ta zgodovinski duh je zažrt med stoletne zidove in veje preko našega trga in mi ne dopušča, da bi sedaj ravnal kako drugače. Odličnost je naše vodilo. Povprečnost se nam lahko zgodi le zaradi nepazljivosti in malomarnosti, za kar pa se trudimo, da je ne bi bilo.

Že v uvodniku našega glasila sem zapisal, da bomo z razvojem grba in zastave nadaljevali. Ko bomo našli odlično rešitev, jo bomo predstavili vsem. Mesec, dva ali tri v primerjavi s stoletjem pa res ne predstavlja veliko.

Ko boste Šentrupečani po prvem delu prehojene poti zopet razmišljali o tem, ali je pot prava, ali so cilji blizu oziroma doseženi, boste sami pokazali pot naprej. Morda naravnost, morda malo levo ali desno, prav gotovo pa ne bo potrebno hoditi od začetka.

Iskrena hvala občinskemu svetu in občinski upravi za vso pomoč in vztrajnost na naši skupni poti. Iskreno se zahvaljujem vsem, ki imate Šentrupert preprosto radi in mu pomagate na poti k tistemu, kar je že imel in kar si zasluži – ugled, moč in ponos.

Želim veliko užitek pri obisku poletnih prireditev!



Rupert Gole, župan



Napovednik

DOGAJANJA V OBČINI	3	KULTURNI UTRIP	29
UTRIP ŽUPNIJE	15	ŠOLSKI UTRIP	34
SPREHODI MED	16	NOVICE OD TOD IN DRUGOD	40

Dogajanja v občini

OBČINA ŠENTRUPERT JE OBELEŽILA SVOJ PRVI OBČINSKI PRAZNIK

Od 28. maja do 2. junija 2008 je Občina Šentrupert v počastitev prvega občinskega praznika priredila vrsto prireditev, ki so jih obiskali številni občani in občanke, gostje iz sosednjih občin in mnogi drugi prijatelji Šentruperta.

Kot uvod v občinski praznik smo počastili Trubarjevo 500-letnico rojstva z monodramo dr. Matjaža Kmecla (le-ta je bil tudi prisoten) v izvedbi igralca Anatola Šterna, glasbena skupina Cantamus pa je organizirala odmevno prireditev Kaj morem, če sem mlad.

Občina Šentrupert praznuje svoj občinski praznik v spomin na 2. junij 1497, ko je bila končana stoletna gradnja cerkve sv. Ruperta, osrednjega gotskega spomenika, ki kulturno in prostorsko zaznamuje ne le Šentrupert, ampak celotno Mirnsko dolino. V teh dneh so se v Šentrupertu zvrstile pri-

reditve, v okviru katerih so se predstavili Vrtec Čebelica, OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert z ustvarjalnimi dosežki svojih najmlajših, aktivna društva Šentruperta, ki so pridobila svoj prostor v prenovljeni Hiši društev (prostori bivše pošte na naslovu Šentrupert 48), tesarji ali cimermeni, ki so predstavili to staro obrt in mnogi drugi. V okviru prireditev ob občinskem prazniku je bila odprta pisarna Policije Trebnje, ki je odprla vrata na naslovu Šentrupert 48 in bo tako bližje in bolj dostopna občanom, prav tako je svoje prostore v Šentrupertu odprla Zavarovalnica Triglav, ki vabi na naslov Šentrupert 38.

V petek, 30. maja 2008, je občinski praznik počastil občinski svet Občine Šentrupert na slavnostni seji. Župan Rupert Gole je v svojem nagovoru v besedi prehodil pot od ponovnega roj-

stva mlade Občine s 1. 1. 2007, od začetnih idej in zamisli do prvih korakov, prvih načrtov in projektov in do jasno zastavljene vizije za prihodnje, ki stremi k odličnosti in zagotavljanju kvalitete življenja svojih občank in občanov. S svojim obiskom slavnostne seje in z izrečenimi čestitkami ob občinskem prazniku so župana in občanke ter občane Občine Šentrupert počastili gostje, poslanca v Državnem zboru Republike Slovenije Marjetka Uhan in mag. Franc Žnidaršič, župan Občine Mokronog-Trebelno Anton Maver, župan Občine Škocjan Anton Zupet, podžupan Občine Sevnica Srečko Ocvirk ter v imenu županje Občine Šmarješke Toplice Bernardke Krnc direktor občinske uprave Gregor Vovko.

V soboto, 31. maja 2008, se je odvijal osrednji kulturni dogodek v počastitev občinskega



praznika, slavnostni koncert v cerkvi sv. Ruperta, kjer so prvič koncertno zaigrale orgle ob spremljavi trobente izpod rok priznanih umetnikov, Tomaža Sevška na orglah in Stanka Arnolda na trobenti. V nedeljo pa je na trgu v Šentrupertu vse občanke in občane ob njihovem prazniku nagovoril župan Rupert Gole, z izrečenimi čestitkami in ob koncertu Pihalnega orkestra sv. Ruperta. Prvi občinski praznik Občine Šentrupert je bil sklenjen z dnevom odprtih vrat občinske uprave na praznični 2. junij 2008.

Mateja Jazbec,
direktorica občinske uprave



OBČINSKI SVET OBČINE ŠENTRUPERT

Občinski svet Občine Šentrupert je v pomladnih mesecih letošnjega leta obravnaval različne zadeve na dveh rednih sejah z obsežnima dnevnicama redoma.

Konec marca 2008 je občinski svet Občine Šentrupert na 12. redni seji sprejel zaključni račun proračuna Občine Šentrupert za leto 2007, s katerim je potrdil realizacijo proračuna Občine v letu 2007 po posameznih področjih in ugotovil presežek prejemkov nad izdatki v višini 191.891 EUR, kar se prenaša v splošni sklad Občine Šentrupert ter se lahko uporabi za pokrivanje tekočih obveznosti v proračunskem letu 2008.

Na tej seji so občinski svetniki soglasno sprejeli predlog rebalansa proračuna Občine Šentrupert za leto 2008, ki je bil pripravljen zaradi novih okoliščin in obveznosti za proračun v letu 2008. Rebalans proračuna, ki je bil sprejet, je dosegljiv na spletnih straneh Občine Šentrupert.

Prav tako so svetniki potrdili letne programe kulture, socialnega varstva in športa v Občini Šentrupert za leto 2008, ki so bili podlaga za objave javnih razpisov za sofinanciranje programov na teh področjih v mesecu aprilu.

Na marčevski seji občinskega sveta so svetniki sprejeli Odlok o predkupni pravici Občine Šentrupert na nepremičninah, ki opredeljuje območja predkupne pravice Občine na nepremičninah na celotnem območju poselitve, če je za nakup take nepremičnine izkazan občinski javni interes, in na območjih obstoječih oziroma predvidenih infrastrukturnih omrežij in objektov izven poselitvenih območij ali na delu le-teh. Lastnik

nepremičnine na območju predkupne pravice bo torej moral pred sklenitvijo kupoprodajne pogodbe pridobiti potrdilo Občine Šentrupert, da na nepremičnini ne uveljavlja predkupne pravice, če pa bo Občina Šentrupert izdala potrdilo, da predkupno pravico uveljavlja, ji bo moral prodajalec podati pisno ponudbo za prodajo nepremičnine.

Občinski svetniki so na isti seji sprejeli obvezno razlago Odloka o prostorsko ureditvenih pogojih za območje Občine Trebnje/planske celote 1, 3, 4, 5, s katero se določila glede gabaritov in pogojev za oblikovanje v ureditvenem območju zaporov Dob razlagajo tako, da se ob spremembah v okviru že izbranega natečaja dovoli take spremembe brez razpisa novega natečaja, če bistveno ne odstopajo od urbanističnih in oblikovnih meril obstoječega kompleksa ter obstoječih objektov oziroma že izbrane natečajne rešitve.

Občinski svet je sprejel sklep o začetku priprave Občinskega prostorskega načrta (OPN) Šentrupert, ki bo predstavljal nov, temeljni strateški in izvedbeni prostorski dokument Občine Šentrupert.

Med pravnimi podlagami za realizacijo proračunskih sredstev je bil na seji občinskega sveta sprejet tudi predlog Pravilnika o ohranjanju in spodbujanju razvoja kmetijstva in podeželja v Občini Šentrupert za programsko obdobje 2008-2013, ki skladno z Zakonom o kmetijstvu

in z drugimi nacionalnimi predpisi določa ukrepe, za katere bo Občina Šentrupert lahko letno razpisovala sredstva pomoči. Skladno z Zakonom o državnih pomočeh je potrebno pravilnik prigrasiti kot shemo državne pomoči za področje kmetijstva Ministrstvu za finance in Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Na majski redni seji občinskega sveta Občine Šentrupert je svetnikom svojo dejavnost predstavila direktorica Knjižnice Pavla Golie Trebnje Milena Bon, ki je poudarila odprtost knjižnice za pobude, da se knjige, ostalo gradivo knjižnice in drugi dogodki knjižnice približajo občanom Občine Šentrupert.

Svetniki so na seji sprejeli Odlok o prazniku Občine Šentrupert, ki določa 2. junij za datum praznovanja občinskega praznika.

Sprejet je bil Odlok o kategorizaciji občinskih javnih cest v Občini Šentrupert, ki določa občinske ceste po njihovih kategorijah in namenu uporabe glede na vrsto cestnega prometa, ki ga prevzemajo.

Na podlagi dveh odločb Ustavnega sodišča Republike Slovenije in pisnega opozorila Ministrstva za okolje in prostor, ki ugotavljata, da ni pravne podlage za zaračunavanje priključne takse na vodovodno in kanalizacijsko omrežje v občinah, je občinski svet sprejel Odlok o razveljavitvi Odloka o odmeri in plačilu prispevka za priključitev na komunalne objekte

in naprave individualne rabe, ki je bil v veljavi še iz prejšnje Občine Trebnje.

Svetniki so potrdili cene za obračun vode in grobnine, ki ju bo v imenu in za račun Občine Šentrupert izvedla Komunala Trebnje d.o.o., katere soustanoviteljica je tudi naša Občina.

Dano je bilo soglasje k interventnemu nakupu vozila za pobiranje odpadkov in soglasje k sofinanciranju nakupa vozila za potrebe PGD Zabukovje.

Svetniki so izdali soglasje k določitvi nove cene storitve pomoči na domu in soglasje k potrjenemu predlogu občinskega sveta Občine Trebnje, ki se nanaša na dodelitev dela plače za delovno uspešnost ravnateljice Glasbene šole Trebnje Tatjane Mihelčič Gregorčič, direktorice Knjižnice Pavla Golie Trebnje Milene Bon, direktorice Zdravstvenega doma Trebnje Elizabete Žlajpah in direktorice CIK Trebnje Patricije Pavlič, za obdobje od 1. 1. 2007 do 31. 12. 2007.

Vežano na sofinanciranje investicije v rekonstrukcijo in dozidavo OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert Ministrstva za šolstvo in šport so svetniki izdali soglasje k novelaciji investicijskega programa OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert, ki opredeljuje spremembo dinamike financiranja Ministrstva in se podaljšuje iz treh na štiri leta.

Mateja Jazbec,
direktorica občinske uprave

DEJAVNOSTI PODROČJA ZA OKOLJE IN PROSTOR

Hiša društev in pisarna Policije Trebnje

Občina Šentrupert je pred praznovanjem prvega občinskega praznika uspešno zaključila v letu 2007 začeto prenavo pritličja hiše na lokaciji Šentrupert 48. Adaptacija prostorov v lasti Občine je obsegala obnovo in zamenjavo dotrajanega stavbnega pohištva, izvedeni so bili novi finalni tlaki, spuščeni strop ter elektroinstalacije, prostori so bili prebeljeni, izveden je bil stekleni vetrolov v vogalnem delu hiše, vsi prostori pa so seveda dobili tudi primerno pisarniško opremo. Občina je bila pri investiciji poleg lastne udeležbe uspešna tudi pri pridobivanju sredstev iz Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, nikakor pa ne smemo pozabiti na donacijo podjetja Slikopleskarstvo Janko, ki se mu na tem mestu še enkrat zahvaljujemo.

Obnovljeni prostori hiše bodo nedvomno prinesli k živahnemu utripu jedra Šentruperta, podobno kot se je to zgodilo ob prenovi knjižnice, saj bodo tu potekale številne nove aktivnosti. V vogalnem delu, ki smo ga poimenovali kar Hiša društev, bodo na 30 kvadratnih metrih svoj prostor dobila številna društva, ki so takšno lokacijo za svoje delovanje že močno pogrešala. V drugem delu pa je organizirana pisarna Policije Trebnje v skupni izmeri 20m² in bo občanom na voljo dvakrat na teden v okviru objavljenih uradnih ur.

Občinski prostorski načrt

Občina je z izvedbo postopka oddaje javnega naročila pristopila k pripravi strokovnih podlag Občinskega prostorskega načrta.

Vzporedno s strokovnimi podlagami OPN je Občina Šentrupert pristopila tudi k izvedbi Programa opremljanja stavbnih zemljišč s komunalno infrastrukturo, s katerim se podrobneje določi gradnja objektov in omrežij komunalne infrastrukture, določijo roki gradnje komunalne infrastrukture s pogoji priključevanja nanjo, določijo tehnični pogoji opremljanja in finančna konstrukcija opremljanja ter določijo podlage za odmero komunalnega prispevka.

Lokacijske informacije

Z novim zakonom o graditvi objektov (ZGO-1B), ki je začel veljati 15. 4. 2008, lokacijska informacija ni več obvezen dokument projektne dokumentacije in ga ZGO-1B več ne omenja. Pri pričetku postopka izdelave dokumentacije za pridobitev gradbene dovoljenja je torej bistvena sprememba postopka v tem, da ne pričnemo s pridobitvijo lokacijske informacije, saj lokacijska informacija ni več obvezen dokument. Lahko ga od Občine sicer zahtevamo, a le kot informacijo. Projektant ali investitor bo moral sam iz prostorskih izvedbenih aktov izluščiti, kaj so sploh osnovne zahteve za pričetek projektiranja, ali se lahko na določene

nem prostoru sploh gradi. Če se odločite za pridobitev lokacijske informacije, znaša upravna taksa 17,73 EUR. Glede potrdila o namenski rabi zemljišča vse stvari ostajajo nespremenjene.



Osnovna šola dr. Pavla Lunačka Šentrupert

Lokalni energetski koncept

Podjetje ECO CONSULTING d.o.o. je že izdelalo vmesno poročilo za lokalni energetski koncept, katerega cilj je, da se celovito oceni možnosti in predlaga rešitve na področju energetske oskrbe Občine Šentrupert. V končnem poročilu tako pričakujemo možne bodoče koncepte energetske oskrbe z upoštevanjem čim večje učinkovitosti rabe energije pri vseh porabnikih (gospodinjstva, industrija, obrt, javne stavbe itd), hkrati pa se bodo pregledale tudi možnosti izrabe lokalnih obnovljivih virov energije, kar povečuje zanesljivost oskrbe s toploto in z električno energijo v Občini Šentrupert.

V začetku junija so bili dokončani izvedbeni projekti (PZI) prizidka in rekonstrukcije Osnovne šole dr. Pavla Lunačka v Šentrupertu, s čimer smo dobili podlago za naslednjo fazo. Le-ta zajema pripravo razpisne dokumentacije za izvedbo javnega naročila skladno z Zakonom o javnem naročanju ZJN-2, ki predvideva oddajo javnega naročila gradenj po odprtem postopku. Vse aktivnosti potekajo v skladu s prvotno predvidenim načrtom, rezultati pa naj bi bili vidni že v jeseni.

dr. Iztok Kovačič,
višji svetovalec
za okolje in prostor

PROMOCIJSKI DOGODKI V ŠENTRUPERTU

Občinska uprava Občine Šentrupert vljudno prosi vse organizatorje različnih kulturnih, turističnih, športnih prireditev in drugih dogodkov, ki se odvijajo v Občini Šentrupert, da nas pravočasno obveščate o dogodkih, ki jih organizirate, da bomo lahko o njih pravočasno obveščali vse zainteresirane udeležence in medije in tako skupno promovirali Občino Šentrupert. Kontaktna oseba za prijavo dogodkov je Vesna Kočan, tel. št. 07 34 34 600, e-naslov: obcina@sentrupert.si.

Občinska uprava Občine Šentrupert

LOKALNI ENERGETSKI KONCEPT OBČINE ŠENTRUPERT

V skladu z usmeritvami Resolucije o nacionalnem energetskem programu Slovenije, zahtevami Energetskega zakona ter potrebami po razvojnih projektih se je Občina Šentrupert odločila, da izdela Lokalni energetski koncept Občine Šentrupert. Za izvajanje projekta je bilo izbrano podjetje Eco Consulting d.o.o. iz Ljubljane.

Lokalni energetski koncept je pomemben pripomoček pri načrtovanju razvoja občinske energetske politike. V njej so poudarjeni načini in ukrepi, s katerimi Občina zagotavlja svojim občanom in podjetjem učinkovite, gospodarne in okolju prijazne energetske storitve. V okviru energetskega koncepta bo najprej analizirano stanje na področju rabe in oskrbe z energijo v celotni Občini Šentrupert, nato bodo primerjane možne alternative oskrbe z energijo, na koncu pa bodo podani ukrepi za učinkovito izboljšanje stanja na področju rabe in oskrbe z energijo.

Poglavitni cilji izdelave in izvedbe Lokalnega energetskega koncepta Občine Šentrupert so:

- učinkovita raba energije pri vseh uporabnikih, predvsem v javnih zavodih in ustanovah, ki lahko služijo kot vzor celotni občini,
- uvajanje lokalnih obnovljivih virov energije (lesna biomasa, sončna energija, bioplin),
- uvajanje sistemov daljinskega ogrevanja,
- uvedba energetskih pregledov javnih in stanovanjskih objektov, kajti obstajajo možnosti visokih prihrankov že z minimalnimi vlaganji,
- informiranje, svetovanje in izobraževanje javnosti o vlogi in pomenu učinkovite rabe energije,
- zmanjšanje stroškov za energijo v občinskih javnih stavbah in zmanjšanje rabe energije v industriji, široki rabi.

V začetni analizi sedanjega stanja rabe energije v Občini Šentrupert se na podlagi statistične baze podatkov najprej pregleda

stanje v gospodinjstvih oziroma ogrevanje stanovanj, ki se ogrevajo individualno. Nato sledi analiza rabe energije v podjetjih, javnih stavbah in v objektih, ki se ogrevajo iz skupnih kotlovnice. Podatki za analizo rabe energije pri teh uporabnikih se pridobijo preko različnih oblik neposrednega anketiranja.

Po celotni analizi sedanjega stanja na področju rabe energije se prične drugi del energetskega koncepta. Pregleda se potencial vseh možnih obnovljivih virov energije v Občini, oceni se tudi potencial prihrankov pri rabi energije, ki jih lahko dosežemo z učinkovitejšo rabo. Izraba lokalnih virov energije lahko bistveno pripomore k zanesljivosti oskrbe Občine s toploto in električno energijo, učinkovita raba energije pa lahko že z dokaj nizkimi vložki privede do bistvenih prihrankov.

V tretji fazi projekta bodo podani predlogi za izboljšanje stanja na področju energetike, tako pri rabi kot tudi pri oskrbi z energijo. Občina si ob poznavanju trenutnega energetskega stanja in na osnovi pridobljenih podatkov o potencialu obnovljivih virov energije ter možnostih uvajanja ukrepov učinkovite rabe energije zastavi konkretne cilje na tem področju. Na osnovi zastavljenih ciljev se izdela akcijski načrt, ki vsebuje aktivnosti oziroma projekte, ki omogočajo doseganje teh ciljev.

Dejstvo je, da je proces izdelave dobrega lokalnega energetskega koncepta tesno povezan s sodelovanjem Občine, strokovnjakov in predvsem občanov. Uresničevanje ukrepov, ki jih energetski koncept podaja, pomeni izboljšanje delovnih in bivalnih pogojev za vse občane. Hkrati pomeni tudi nove razvojne možnosti, pozitivitev lokalnega gospodarstva in odpiranje novih delovnih mest. Proces izdelave in izvedbe energetskega koncepta je uspešen le takrat, ko se občani zavedajo, da oskrba in raba energije v Občini Šentrupert nista le stvar občinske uprave, ampak nas vseh, zato vas še posebej vabimo k sodelovanju. Vsi zainteresirani ste vabljeni, da v zvezi z omenjeno tematiko pošljete svoja mnenja, predloge oziroma pobude na sedež Občine.

dr. Iztok Kovačič, višji svetovalec za okolje in prostor

JAVNA DELA, ČIŠČENJE IN SANACIJA ČRNIH ODLAGALIŠČ

Pereč okoljski problem v šentruperski občini so razna črna odlagališča, kamor ljudje brezvestno vozijo in odlagajo odpadke ter si tako onesnažujejo okolje pred lastnim pragom. Še bolj nerazumljivo je to, da imajo vsi, ki odpeljejo svoje smeti v gozd ali drugam v naravo, na približno enaki oddaljenosti zbirno-sortirni center Globoko, kjer bi lahko brezplačno oddali odpadke in tako naredili nekaj koristnega zase in za naše zanamce.

Zbirno-sortirni center se nahaja pred deponijo Globoko ob lokalni cesti Gomila-Račje selo. V zbirnem centru zbirajo naslednje vrste odpadkov:

- papir in lepenko, vključno z odpadno embalažo iz papirja in lepenke,
- odpadno embalažo iz stekla,
- plastiko, vključno z odpadno embalažo iz plastike in sestavljenih materialov,
- odpadki iz kovin, vključno z odpadno embalažo iz kovin,

- baterije in akumulatorje,
- vso električno in elektronsko opremo,
- gradbene odpadke,
- kosovne odpadke,
- ostale odpadke.

Poleg navedenih odpadkov zbirajo tudi **nevarne odpadke iz gospodinjstev** (zdravila, čistila, kozmetiko, barve, škropiva, lepila, odpadno olje). Več o tem si lahko preberete tudi na internetu, na strani: <http://www.komunala-trebnje.si> v po-



glavju Odpadki, pod rubriko Ločeno zbiranje odpadkov.

Na Občini Šentrupert smo tako v okviru izvajanja javnih del in ob pomoči Planinskega društva Polet počistili in sanirali črna odlagališča ob romarski poti. Naslednja lo-

kacija, ki sta jo čistila delavca preko javnih del, pa je bila na področju bivše opekarne, kjer se je okrog bajerjev nabrala cela gora raznih smeti. O tem ste lahko tudi brali v medijih. Počistili pa smo tudi na območju Prelesja in Slovenske vasi, kjer sta bili dve črni odlagališči. Prosimo tudi vse občane, da nam javite lokacije morebitnih ostalih črnih odlagališč.

UREDITEV KRAJA ZA PRAZNOVANJE OBČINSKE PRIREDITVE

Ob prvem občinskem prazniku smo poskrbeli tudi za lepšo podobo samega kraja. Tako smo počistili prireditvene površine in sam trg Šentruperta, obnovili oglasno desko, postavili stojnice za društva, razobesili zastave, nasadili rože... Seveda smo verjetno še kaj spregledali, na kar pa nas lahko prijazno opomnite, da bomo iz dneva v dan boljši.

Na podlagi številnih pobud smo se lotili tudi urejanja pokopališča.

Pokopališče v Šentrupertu ima po novem nekaj dodatnih parkirnih mest. Del zelenice, ki je na občinski zemlji, smo preuredili v parkirišče za okoli 13 avtomobilov v makadamski izvedbi, obnovili pa smo dovozno pot. Prejeli smo tudi pobudo, da bi uredili nekatere grobove zgodovinskega pomena za Šentrupert. Tako je prenovljeno podobo dobil grob župnika Vincenca Vovka (1776-1868), ki se je prvi zavzemal za obnovo kulturne dediščine (neogotski glavni oltar cerkve sv. Ruperta in kapela svetega Križa na pokopališču). Poskrbeli smo tudi za motič plevel okoli obzidja, na vrsto pa čaka še obnova poslovilne vežice. Ker pa je potrebna nekoliko večjega

obnovitvenega posega, bomo denar zanjo morali posebej zagotoviti v naslednjem občinskem proračunu.

CESTA ŠENTRUPERT-PRELESJE

Načrtovana dela na projektu rekonstrukcije ceste Šentrupert-Prelesje potekajo po zastavljenem terminskem načrtu. Projektna dokumentacija za cesto Šentrupert-Prelesje je dokončana, ravno tako investicijska dokumentacija, oddana je bila prijava za EU-nepovratna sredstva. Trenutno se izdeluje razpisna dokumentacija, ki bo dokončana že v tem mesecu, nato bo tudi že objava razpisa za izbor izvajalca.

Glede ostalih cest v Občini Šentrupert se bo v tem mesecu začela izvajati košnja brežin. Lastnike parcel, ki mejijo na cesto, pozivamo, da poskrbijo sami za obrez svojih živih mej in grmičevja, če le-ti poslabšujejo ali onemogočajo preglednost ceste in postavljene prometne signalizacije ali kakorkoli drugače ovirajo ali ogrožajo promet. Ravno tako pozivamo lastnike travnikov ob cesti, da sami uredijo mejni pas s cesto, če želijo obdržati pokošeno travo. V načrtu je tudi sanacija večjih poškodb na določenih cestah in se bo izvajala še v tem mesecu.

Opazili ste lahko tudi, da se izvajajo dela na lokalni cesti LC 425331 Mirna-Zabukovje. Izvajalec del je podjetje GM Kuselj Anica s.p., ki je tudi izvajalec del v Kamnolomu Zabukovje; le-to obratuje z vsemi dovoljenji od konca lanskega leta. Zaradi potrebe delovanja Kamnoloma Zabukovje in povečanega prometa v njem je izvajalec zaprosil Občino za dovoljenje za izvajanje dodatnih del za izboljšanje prometne varnosti

in pretočnosti prometa na omenjeni cesti. Občina je izvajalcu izdala posebno dovoljenje za dela na občinski cesti, hkrati pa v pogojih zapisala, da mora za to sam pridobiti soglasja lastnikov zemljišč. Izvajalec bo tudi izvedel vsa dela v svoje breme in finančno ne bo obremenil proračuna Občine Šentrupert. Dela morajo biti izvedena najkasneje do 1. 8. 2008.

ŠTUDIJA OSKRBE Z VODO IN ŠTUDIJA ČIŠČENJA ODPADNE VODE

Izdelava obeh študij se je rahlo zavlekla zaradi težav pri pridobivanju in zbiranju vseh potrebnih podatkov za prikaz dejanskega stanja in kakovostno izvedbo variantnih rešitev. Četudi smo zdaj uspeli pridobiti vse podatke in sta obe študiji izdelani. Predstavitve rezultatov in variantnih rešitev je bila v začetku junija.

VODARINA IN GROBNINA

Na zadnji seji občinskega sveta je bil sprejet tudi sklep o obračunu vodarine in grobnine. Obračun vodarine v Šentrupertu mora po zakonu vršiti podjetje, ki ima status javnega podjetja. Tak status ima Komunala Trebnje d.o.o., katerega solastnica je tudi Občina Šentrupert, vendar pa do sedaj še ni bil sprejet odlok med vsemi tremi občinami, ki so lastnice javnega podjetja, s katerim bi rešili lastniška razmerja in definirali točen način upravljanja. Temu navkljub smo v dobro občanov in občank Občine Šentrupert dosegli dogovor za obračun vodarine in tudi grobnine. Zaradi daljšega časovnega obdobja, ko se ni zaračunavalo omenjenih dajatev, bo obračun razdeljen

na več obrokov. Prve položnice, skupaj s pojasnilom in obrazložitvijo za obračun vodarine ste prejeli občani in občanke v juniju. Cene Komunale Trebnje so že potrjene na Ministrstvu za okolje in prostor in na njih ni potrebno pridobivati dodatnega soglasja Ministrstva. Najemnino za grobove na pokopališču v Občini Šentrupert bomo za letos obračunali še po ceniku nekdanje Krajevne skupnosti, le da bo potrebno obračunati tudi 20-odstotni DDV, ki se do sedaj ni obračunaval. Položnice za obračun grobnine ste že prejeli. Za prihodnje leto pa bomo, predvidoma do septembra letos, pripravili natančen kataster grobov v digitalni obliki, izdelali nov pravilnik in pokopališki red ter na podlagi stroškov celoletnega vzdrževanja določili nove cene.

Na zadnji seji občinskega sveta smo po vzoru ostalih občin in glede na napotilo Ministrstva za okolje in prostor ter na podlagi odločb Ustavnega sodišča RS sprejeli Sklep in potrdili odlok o razveljavitvi Odloka o odmeri in plačilu prispevka za priključitev na komunalne objekte in naprave individualne rabe. Ustavno sodišče Republike Slovenije je namreč ugotovilo, da ni pravne podlage ne v Zakonu o gospodarskih javnih službah in ne v Zakonu o varstvu okolja za zaračunavanje priključne takse na vodovodno in kanalizacijsko omrežje v občinah. To bo pomenilo neposredne finančne posledice za proračun Občine in za sredstva javnega podjetja Komunala Trebnje d.o.o., saj prispevka za priključitev tako po novem ne bo potrebno plačevati.

Miha Simončič,
svetovalec za okolje in prostor

NAJAVA JAVNEGA RAZPISA ZA DODELITEV SREDSTEV ZA OHRANJANJE IN SPODBUJANJE RAZVOJA KMETIJSTVA IN PODEŽELJA V OBČINI ŠENTRUPERT V LETU 2008

Na podlagi pozitivnega mnenja k prigrasitvi Pravilnika o ohranjanju in spodbujanju razvoja kmetijstva in podeželja v Občini Šentrupert za programsko obdobje 2008-2013 Ministrstva za finance in Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano bo Občina Šentrupert objavila Pravilnik v Uradnem listu RS. Veljavni Pravilnik je pravna podlaga za izvedbo javnega razpisa za dodelitev sredstev za ohranjanje in spodbujanje razvoja kmetijstva in podeželja v Občini Šentrupert v letu 2008.

Glede na sprejet proračun za leto 2008, ki opredeljuje višino porabe sredstev za posamezna programska področja in glede na ukrepe oziroma vrste pomoči, ki jih predvideva predlog Pravilnika o ohranjanju in spodbujanju razvoja kmetijstva in podeželja v Občini Šentrupert za programsko obdobje 2008-2013, dajemo najavo, za katere ukrepe bodo predvidoma razpisana sredstva javnega razpisa v tem letu:

Ukrep 1: Naložbe v kmetijska gospodarstva

Upravičeni stroški ukrepa:

- stroški posodobitve hlevov (gradbena in obrtniška dela, oprema stojišč, ležišč, privezov in boksov, električna oprema, prezračevalni sistemi, napajalni sistemi),
- stroški nakupa in montaže nove tehnološke opreme za krmljenje, molžo in izločke,
- stroški nakupa nove kmetijske mehanizacije in opreme, razen traktorjev,
- stroški prve postavitve oz. preoblikovanje obstoječih trajnih nasadov,
- stroški nakupa in postavitve rastlinjakov, vključno s pripadajočo opremo,
- stroški adaptacije hlevov zaradi prilagajanja novo uvedenih standardov, temelječih na zakonodaji Skupnosti,
- stroški nakupa materiala, opreme in stroški izgradnje pomožnih živinorejskih objektov (sofinanciranje

izgradnje gnojnih jam in gnojišč zaradi izpolnjevanja standarda »nitratna direktiva« ni možno),

- stroški za nakup opreme za ograditev pašnikov z električno ograjo in pregraditev pašnika na pašne čredinke, stroški nakupa opreme za ureditev napajališč za živino,
- stroški nakupa in postavitve opreme namakalnih sistemov ali obnova pod pogojem, da taka naložba vodi k zmanjšanju prejšnje porabe vode za najmanj 25 %,
- stroški odstranjevanja skal, zarasti, ravnanja zemljišča, nasipanja: stroški strojnih storitev,
- stroški urejanja, obnove in izgradnje dovoznih poti: stroški strojnih storitev,
- agromelioracijska dela, ki ne pomenijo posega v prostor (za površine nad 0,3 ha),
- postavitve večletnih nasadov: postavitve proti točne zaščite (za registrirane trajne nasade nad 0,3 ha površine in 0,1 ha za jagodičje).

Upravičenci do sredstev ukrepa:

Kmetijska gospodarstva, ki izpolnjujejo kriterije za majhna in srednje velika podjetja, kot je opredeljeno v Prilogi I k Uredbi (ES) št. 70/2001 in ki so vpisana v register kmetijskih gospodarstev, ki ga vodi pristojno Ministrstvo za kmetijstvo ter imajo sedež in kmetijske površine na območju Občine Šentrupert.

Ukrep 2: Pomoč za plačilo zavarovalnih premij

Upravičeni stroški ukrepa:

Sofinancira se zavarovalna premija v tekočem koledarskem letu, kot to določa uredba o sofinanciranju zavarovalnih premij za zavarovanje kmetijske proizvodnje na nacionalnem nivoju za posamezno leto za:

- zavarovanje posevkov pred spomladansko pozebo, točo, požarom, udarom strele, viharjem in poplavami,

- zavarovanje plodov pred spomladansko pozebo, točo, požarom, udarom strele, viharjem in poplavami,
- zavarovanje domačih živali pred nevarnostjo pogina zaradi bolezni.

Upravičenci do sredstev ukrepa:

Mala in srednje velika podjetja oziroma kmetijska gospodarstva, ki so vpisana v register kmetijskih gospodarstev, imajo sklenjeno zavarovalno pogodbo za tekoče leto ter imajo sedež in kmetijske površine na območju Občine Šentrupert.

Ukrep 3: Pomoč za zaokrožitev zemljišč

Upravičeni stroški ukrepa:

Stroški pravnih in upravnih postopkov, ki nastanejo pri medsebojni menjavi in zaokrožitvi izključno kmetijskih zemljišč.

Upravičenci do sredstev ukrepa:

Kmetijska gospodarstva, vpisana v register kmetijskih gospodarstev, ki ga vodi pristojno Ministrstvo za kmetijstvo, ter imajo sedež in kmetijske površine na območju Občine Šentrupert.

Ukrep 4: Zagotavljanje tehnične pomoči kmetijskemu sektorju

Upravičeni stroški ukrepa:

- Na področju organiziranja in izvedbe programov izobraževanja, usposabljanja in svetovanja kmetom in delavcem na kmetijskem gospodarstvu se pomoč dodeli za kritje stroškov organiziranja programov usposabljanja.
- Na področju svetovalnih storitev, ki jih opravijo tretje strani, se štejejo honorarji za storitve, ki ne spadajo med trajne ali občasne dejavnosti niti niso v zvezi z običajnimi operativnimi stroški podjetja (na primer rutinsko davčno svetovanje, redne pravne storitve ali oglaševanje).
- Na področju organizacije forumov za izmenjavo znanj med gospodarstvi, tek-

movanj, razstav in sejmov ter sodelovanja na njih se štejejo stroški udeležbe, potni stroški, stroški izdaje publikacij, najemnine razstavnih prostorov.

- Stroški na področju širjenja znanstvenih dognanj (prikazi in demonstracijski poskusi, delavnice, forumi in predavanja za širšo javnost) pod pogojem, da posamezna podjetja, znamke ali porekla niso imenovani, razen za proizvode iz Uredbe Sveta (ES) št. 510/2006 in Uredbe Sveta (ES) št. 1493/1999, kjer so posamezna podjetja, znamke in porekla imenovani.
- Stroški publikacij, katalogov, spletišč, ki predstavljajo dejanske podatke o proizvajalcih iz dane regije ali proizvajalcev danega proizvoda, če so informacije in predstavitev nevtralne in imajo proizvajalci enake možnosti, da se predstavijo v publikaciji (kritje stroškov priprave in tiska katalogov, kritje stroškov vzpostavitve internetne strani).

Upravičenci do sredstev ukrepa:

- ustrezno registrirane organizacije, ki opravljajo storitve na področju tehnič-

ne pomoči v kmetijstvu za kmetovalce iz Občine Šentrupert;

- registrirana stanovska in interesna združenja, ki delujejo na področju kmetijstva, gozdarstva in prehrane na območju Občine Šentrupert.

Ukrep 5: Investicije za opravljanje dopolnilnih dejavnosti na kmetijah

Upravičeni stroški ukrepa:

- vsi stroški v zvezi z izgradnjo ali obnovo objekta,
- nakup nove opreme in strojev, razen traktorjev,
- promocija izdelkov in storitev,
- splošni stroški, kot so upravni in pravni.

Upravičenci do sredstev ukrepa:

Nosilci kmetijskih gospodarstev in člani kmečkega gospodinjstva, ki se ukvarjajo ali se bodo ukvarjali z dopolnilnimi dejavnostmi na kmetijskem gospodarstvu, ki je vpisano v register kmetijskih gospodarstev ter ima sedež in kmetijske površine na območju Občine.

Postopek javnega razpisa bo vodila komisija, ki jo bo imenoval župan. O dodelitvi sredstev upravičencem bo odločil na predlog komisije župan s sklepom, s katerim bo določena višina odobrenih sredstev, namen in upravičeni stroški. Upravičencem se bodo sredstva iz proračuna izplačala na podlagi predpisanega zahtevka.

Ostali pogoji in merila bodo natančno opredeljeni v javnem razpisu, ki bo objavljen v Uradnem listu RS in na spletnih straneh Občine Šentrupert www.sentrupert.si, **predvidoma v prvem tednu v juliju 2008**. Za vse nadaljnje informacije v zvezi z letošnjim javnim razpisom za dodelitev sredstev za ohranjanje in spodbujanje razvoja kmetijstva in podeželja v Občini Šentrupert boste lahko dobili na Občini Šentrupert, Šentrupert 33, tel. št. 07 34 34 602 pri Mateji Jazbec ali na e-naslovu: mateja.jazbec@sentrupert.si.

Mateja Jazbec,
direktorica občinske uprave

DEJAVNOST KRAJEVNE ORGANIZACIJE RDEČEGA KRIŽA ŠENTRUPERT V LETU 2008

Izhodišče dejavnosti Krajevne organizacije RK Šentrupert je sklepna misel Poročila o dejavnosti za preteklo leto:

»Z našim delom smo prostovoljci Krajevne organizacije RK Šentrupert opravili preko 1000 ur prostovoljnega dela ter brezplačno prevozili veliko število kilometrov z osebnimi avtomobili.

Delo smo odgovorno izvedli, predvsem pa z velikim veseljem in s socialnim čutom do oseb, ki nas potrebujejo in se nas ob obisku razveselijo. Prostovoljci smo ponosni na Organizacijo Rdečega križa, ki kljub menjavi sistemov za množice trdno ostaja s svojimi načeli humanitarne dejavnosti.»

Program Krajevne organizacije RK Šentrupert temelji na programu Območnega združenja RK Trebnje ter upošteva program RK Slovenije

in program razvoja RK Slovenije od 2003 do 2010. Program ostaja zvest tradicionalnim nalogam in izkušnjam iz prejšnjih let, saj smo prepričani, da smo s svojim aktivnim delom na vseh področjih družbenega življenja ohranili in okrepili vloge na področju humanitarne dejavnosti.

Program Območnega združenja RK Trebnje je obvezujoč za vse Krajevne organizacije RK, ki so registrirane pri Območnem združenju RK in temelji na: humanosti, nevtralnosti, neodvisnosti, prostovoljnosti, enotnosti in univerzalnosti.

Poslanstvo Krajevne organizacije RK pa je v:

- aktivnosti odzivanja na pojave stiske in nemoči, še posebej ranljivih skupin,
- spoštovanju in nagovarjanju ljudi, da delijo del svojega blagostanja,

- gradnji čuta za solidarnost in razumevanje stisk drugih,
- spodbujanju in širjenju vrednot zdravlja in zdravega načina življenja ter
- načrtnem izobraževanju in usposabljanju za humanitarno dejavnost in upravljanje humanitarnih organizacij.

Socialna dejavnost je prednostni program Krajevne organizacije RK Šentrupert, zato si bomo tudi v letu 2008 prizadevali ter v okviru te dejavnosti pomagali našim občanom na različne načine. Socialno ogroženim družinam in posameznikom bomo v skladu z možnostmi poskušali zagotoviti tako konkretne materialne kakor tudi enkratne finančne pomoči. S tem želimo olajšati in preprečevati socialne stiske ter pomagati v trenutkih, ko je pomoč najbolj potrebna.

Program dejavnosti po obdobjih:**Januar – marec:**

- Pobiranje članarine ter pridobivanje novih članov RK (Članarina je v letu 2008 3 evre.),
- izvedba skupščine Krajevne organizacije RK Šentrupert z izvolitvijo organov skupščine – predsednika, tajnika, blagajnika, članov izvršnega odbora,
- meritve krvnega tlaka, sladkorja in holesterola,
- obisk in obdaritev naših občanov v Domovih starejših občanov v Trebnjem, Novem mestu, Šmarjeti, Loki pri Zidanem mostu in Metliki,
- obisk in obdaritev občank, starih nad 85 let – ob dnevu žena in materinskem dnevu.

April:

- Priprava in sproten popravek obstoječih seznamov starejših občanov (zaradi obdaritev, obiskov ob jubilejih) ter priprave na srečanje starejših občanov.
- Izvedba 14. tradicionalnega srečanja starejših občanov (nad 70 let) s kulturnim programom in pogostitvijo – zadnja nedelja v aprilu v OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert.

Maj:

- Teden RK (od 9. do 15. maja) – obisk in razdelitev humanitarnih paketov družinam, ki imajo več otrok, ter socialno ogroženim občanom (ukrep dobave hrane iz intervencijskih zalog).
- Postavitev stojnice ter razdeljevanje zloženek o zdravem načinu življenja, prikaz oživljanja in opravljanje meritve krvnega tlaka in sladkorja.

Junij – avgust:

- Sodelovanje pri izboru otrok iz socialno ogroženih družin za brezplačno letovanje na Debelem rtiču,
- sodelovanje pri pripravi predlogov za razdelitev denarnih sredstev kot pomoč pri nabavi šolskih potrebščin (družinam z več šoloobveznimi otroki),

- razdeljevanje humanitarne pomoči najbolj socialno ogroženim občanom.

September – november:

- Evidentiranje oseb za letovanje starejših.

December:

- Pred božično-novoletnimi prazniki: Obisk občanov po DSO in obdaritev ter voščilo za praznike.
- Obisk vseh občanov, starih nad 73 let – obdaritev ter voščilo za praznike.

Med vsem letom se bomo vključili v razdeljevanje paketov iz intervencijskih zalog – trikrat letno – 14 družinam in posameznikom ter razdeljevanju humanitarnih paketov s hrano in pralnim praškom – občanom, ki te prejemajo enkrat, dvakrat, trikrat, šestkrat letno – 20 družin in posameznikom.

Prav tako bomo med letom obiskovali ter nudili pomoč pri vsakdanjih opravilih na domu, prevoz k zdravniku, nabava zdravil, dostava iz trgovin, plačilo položnic, pomoč pri nabavi kurjave. Želimo utrditi, okrepiti in še bolj razvijati lastno mrežo za pomoč na domu.

Obiskovali bomo tudi občane ob njihovih visokih življenjskih jubilejih – šopek in čestitka; obisk občanov v bolnišnicah.

Od umrlih članov RK ter občanov, starejših nad 85 let, se bomo poslovili s šopkom ali s svečami.

Prednostna naloga in velika želja prostovoljcev Krajevne organizacije RK Šentrupert je, da bi v tem letu prišli do prostorov in oživili Postajo RK, kjer bi se zbirali, organizirali različne delavnice, prebirali literaturo, opravili meritve, poslušali preventivna zdravstvena predavanja, zbirali podatke o pomoči potrebnim. Prostor bi uporabili tudi za krajše skladiščenje paketov. S pridobitvijo prostorov bi lahko organizirali in izvajali različne programe oziroma predavanja – o osteoporozi, o ohranitvi zdravja, o dejavnostih tveganja ...

Z ravnateljico in mentorico mladih članov RK pri OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert se bomo dogovarjali o aktivnejšem delu krožka mladih članov RK na

OŠ ter sprejem novih članov. S krožkom želimo otroke seznaniti z organizacijo, s humanitarnimi načeli ter jih vzgajati na zdrav način življenja, širiti humanitarne vrednote, pridobivati mlade za delo v humanitarnih akcijah ...

Mnenja smo, da morajo mladi imeti čim več informacij, podatkov in osebnih pozitivnih zgledov. Pomembno vlogo lahko pri tem odigrajo prav šole in krožki RK – seveda poleg staršev in drugih ustanov, ki se ukvarjajo z mladimi.

Ravno tako želimo spodbuditi mlade člane za vključitev v tekmovanje osnovnošolskih ekip v prvi pomoči.

Načrtujemo tudi pohod v okviru 7. aprila, svetovnega dne zdravja.

V mesecu brez zasvojenosti – boj proti kajenju, alkoholu, uživanju drog, ob dnevu boja proti AIDS – bomo razdeljevali zloženke in pisne informacije o dejavnostih na preventivnem področju. Zavedati se moramo, da so preventivne dejavnosti pomembne tudi z ekonomskega vidika, saj je preventiva vsakdanje življenje in vključuje vse razsežnosti človeškega bitja in družbe, v kateri živimo.

Redno bomo objavljali različne članke in poročila o delu v občinskem glasilu.

Izvedli bomo seminarje za nove člane odborov Krajevne organizacije RK ter izobraževanje prostovoljcev.

V Občini Šentrupert sicer ne poteka krvodajalska akcija, vendar tudi pri tej akciji sodelujemo z obveščanjem – obveščanjem plakatov po vseh večjih vaseh, na pomoč pri obveščanju nam pride tudi župnišče.

Zastavljeni program bo možno izpeljati le s trdim delom in z vključenostjo vseh prostovoljcev, pa tudi s finančno pomočjo Občine Šentrupert, donatorjev in članov RK.

Program bomo z novimi zamislimi bogatili že med letom.

Dejavnost Krajevne organizacije RK Šentrupert bomo v naslednjem obdobju usmerjali:

Ruža Brcar, predsednica

Jožica Starič, tajnica

Milena Kotar, blagajničarka

Viktor Uhan, Anica Us in Milena Jaklič, člani izvršnega odbora.

Ruža Brcar, predsednica

DRUŽENJE STAREJŠIH OBČANOV OBČINE ŠENTRUPERT

27. aprila 2008

»Leto je spet naokoli!« - tako smo zapisali na našem vabilu in morate priznati, da je tudi Vam leto hitro minilo kot tudi nam, prostovoljcem Krajevne organizacije RK Šentrupert. Veseli smo, da smo se ponovno zbrali v tako lepem številu. Veseli smo tudi, da so nam pri pripravi tega druženja znova pomagali naši dobri donatorji, veseli pa smo tudi zato, ker imamo v naši organizaciji tako prizadevne prostovoljce, ki se nadvse potrudijo, da bi naše druženje karseda uspelo in da bi se vsi skupaj lepo imeli.

Naj na kratko predstavim delo v preteklem obdobju:

Uspelo nam je izpeljati načrtani program in smernice dela. Z našim delom smo prostovoljci opravili preko 1000 ur prostovoljnega dela ter prevozili nešteto kilometrov. Ni nam žal našega časa, delo smo odgovorno izvedli, predvsem pa z velikim veseljem in s socialnim čutom do oseb, ki nas potrebujejo in se nas ob obisku razveselijo. Prostovoljci smo ponosni na organizacijo, ki ji z dušo pripadamo.

Da pa naše delo ni ostalo neopazno, smo udeleženci programsko volilne skupščine Območnega združenja RK čutili, ko je naša dosedanja predsednica Marija Brezovar prejela najvišje državno priznanje za življenjsko delo. Ganjeni smo bili, ker je to priznanje šlo naši predsednici, ki smo jo nedavno izvolili za častno predsednico naše organizacije. S tem smo se zavezali, da bomo nadaljevali njeno bogato humano delo.

Omenim naj še, da so naši prostovoljci izvoljeni v skoraj vse organe OZRK – tako je bil Viki Uhan izvoljen za podpredsednika, Rozi Podlogar za članico OO OZRK, Tončka Uhan za članico NO, jaz pa v komisijo za javna pooblastila.

Na bojim se, da ne bi izpolnili nalog, ki smo jih načrtali – naj jih naštejemo le nekaj: V tednu RK se bomo vključili v akcijo ZBIRAMO TOLARJE, skupaj z OZRK bomo organizirali meritve holesterola, če bo povpraševanje, pa tudi sladkorja in krvnega tlaka.

Mnogi izmed tistih, ki ste se lansko leto udeležili našega prvega izleta na morje, me ob srečanju sprašujete, ali bomo tudi

letos organizirali takšen izlet. Moram Vas razveseliti, da je naša sekretarka, ko sem ji to omenila, takoj pričela iskati možne variante in izlet prav gotovo bo!

Naj ob koncu še pozdravim naše zveste člane Vinogradniškega pevskega zbora z zborovodjem Venčeslavom Zadravcem, ki se nam vsako leto z velikim veseljem pridružite in s pesmijo popestrite naše nedeljsko druženje!

Velika hvala tudi gospodu dekanu Mirku Simončiču in gospodoma kaplanoma Jamniku in Maroši za opravljen obred svete maše in za pomoč pri organizaciji prevozov za tiste, ki tega nimajo.

Da je naše veselo druženje popolnejše in lepše, so pripomogli tudi: OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert, Pekarna Bistrica, Plasta Šentrupert, SEP Šentrupert, Kovinski izdelki Povše Filip Šentrupert, Turistična kmetija Pri Deželanu, Franc Gorenc ... in tudi naši zvesti – dobri kuharici Fani in Marinka. Vsem in vsakemu še enkrat velika hvala!

Velika hvala pa tudi prizadevnim prostovoljcem Krajevne organizacije RK Šentrupert.

Ruža Brcar, predsednica

SLOVESNA PODELITEV PRIZNANJ AKTIVISTOM RK

Območno združenje Rdečega križa Trebnje je v sodelovanju s Krajevno organizacijo Rdečega križa Šentrupert ob tednu Rdečega križa 16. maja 2008 v kulturnem domu v Šentrupertu slovesno podelilo diplome RKS, srebrne in bronaste znake ter celo en zlati znak RKS; prejel ga je Ljubo Dobaj iz Puščave pri Mokronogu kot 114-kratni darovalec krvi.

Podeljena so bila priznanja Območnega združenja RK Trebnje ter priznanja Krajevne organizacije Rdečega križa Šentrupert.

Slovesnosti se je udeležil tudi gospod Janez Pezelj, generalni sekretar RKS.

Za dolgoletno požrtvovalno delo na humanitarnem področju so na podlagi Pravilnika o priznanjih RKS in sklepa OO Območnega združenja RK Trebnje prostovoljci Krajevne organizacije Rdečega križa Šentrupert prejeli največ priznanj:

Srebrni znak RKS: Rozalija ZAVRL

Bronasti znak RKS: Anica BREZNIKAR, Marija GORENC, Anica US in Milena KOTAR

Diploma RKS: Ruža BRCAR, Rozi PODLOGAR, Hema BIZJAK, Andreja CESAR, Marjana PEJOVIČ in Slavka OKOREN

Diploma OZRK: Antonija UHAN, Viki UHAN, Ivan LOVŠE in Cveta JAHIČ

Priznanje OZRK: Jožica STARIČ

Priznanje KORK: Aleksandra PRIJATELJ, Magda MEJAŠ, Milena JAKLIČ in Matija JAKLIČ

Kulturni program so izvedli Otroški pevski zbor OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert pod vodstvom zborovodkinje Jelke Pintar Gregorčič, Plesna skupina OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert pod vodstvom profesorice Katje Kramer ter Vaški pevci iz Šentruperta.

Prisotne je nagovoril ter prejemnikom priznanj in diplom čestital tudi gospod

Rupert Gole, župan Občine Šentrupert.

Prireditvev je spretno povezovala Petra Krnc.

Še posebej pa smo prisrčno čestitali bivši dolgoletni predsednici Krajevne organizacije RK Šentrupert Mariji Brezovar, ker je na skupščini Območnega združenja konec aprila letos prejela najvišje priznanje – Plaketo RKS za življenjsko delo. Po končani slovesnosti se je v prijetnem vzdušju nadaljevalo druženje ob dobrotah, ki so jih pripravili prizadevni prostovoljci Krajevne organizacije RK Šentrupert.

... Tako je poročala predsednica KO RK Šentrupert Ruža Brcar; treba pa je še dodati, da je bila prireditvev prisrčna, vzorna, vredna prizadevnosti, ki jo nesebično kažejo številni prostovoljci RK.

In čisto za konec: Prav vsi prisotni smo bili ponosni, ker so največ priznanj podelili prav prostovoljcem Krajevne organizacije RK Šentrupert!

OD NAJSTAREJŠE AKTIVISTKE RK DO NAJSTAREJŠE OBČANKE V OBČINI ŠENTRUPERT

Letos je zaradi slabšega zdravja odložila delo predsednice Krajevne organizacije RK Šentrupert dolgoletna predsednica in aktivistka Marija Brezovar. Zvesti sodelavci so se ji oddolžili tudi s tem, da je Marija Brezovar dobila najvišje priznanje za delo pri tej človekoljubni organizaciji.

Ko je prepustila delo mlajšim, je Marija Brezovar izjavila:

»Kaže, da je človekoljubna dejavnost že kar v Brezovarjevem rodu; začetnik dejavnosti RK Šentrupert je bil prav gotovo dolgoletni učitelj in ravnatelj Matija Brezovar, moj tast. Petdeset let je bil v šoli, nato še sedem let vodil pisarniške posle - in dobesedno je za to človekovo miroljubno dejavnost delal do zadnjega diha - saj je umrl na občnem zboru RK 1971. leta v šolski učilnici. Vseskozi mu je stala ob strani tajnica Olga Brezovar, njegova hčerka, tudi učiteljica. Ker je bila tudi ona ob očetovi smrti že v letih, je bilo kar nekako razumljivo, da

sem predsedstvo jaz sprejela. Ko razmišljam o človekovi miroljubni dejavnosti, moram reči, da je bilo to tudi meni že v otroštvo položeno. Verjetno se je oblikovalo še v vojnih dneh, ko sem bila kot šestnajstletna skupaj z mamo zaprta na Rabu. Ko mi je potem uspelo, da sem uresničila svojo najljubšo poklicno željo in postala učiteljica, je bil v meni še posebej živ čut za tiste otroke, ki so živeli v neurejenih razmerah in revščini. Mladi člani RK pa so bili hkrati odlična priložnost, da smo širili čut do sočloveka in še posebej do starejših in osamljenih. In ko sem že dolgo zapustila šolske klopi, je bilo nadaljevanje mojega dela še naprej prav v skrbi za ostarele in osamljene. Že zelo zgodaj smo uvedli tudi tako imenovane socialne pakete - nekaterim so pomenili samo pozornost, drugim pa so pomagali preživeti.

Ne znam prešteti let, koliko časa sem delala v Krajevni organizaciji Rdečega križa Šentrupert - in moram reči, da sem imela dvakrat srečo;

najprej sem bila srečna, ker sem s svojim delom lahko pomagala najhujšo bolezen starejših - osamljenost - drugič pa zato, ker sem imela ob sebi odlične sodelavce - predane do skrajnosti - nikoli jim ni bilo žal časa, ki so ga posvetili starejšim in osamljenim, nikoli ni nihče vprašal za potne stroške, ker se nam je enostavno zdelo, da kdor dela s srcem, je plačano že s tem, ko človeka razveseliš. Prav gotovo ne bi nikoli mogla tako dolgo ostati na čelu organizacije, ki ima zelo veliko občanov, starejših od 70 let, če ne bi imela tako predanih ljudi; velikokrat bi lahko rekla, da so tedaj, ko so mi življenjske moči že pešale, kar brali moje misli, kaj bi bilo dobro narediti. Zato se poslavljam od predsedstva z občutkom, da sem po svojih močeh pomagala, kolikor sem mogla, hkrati pa se ne bojim, da ne bi tudi v prihodnje ta človekoljubna organizacija dihala s polnimi pljuči, še posebej, ker so pritegnili tudi mlajše ljudi, da se bodo boga-



tili z izkušnjami starejših. S ponovnim nastankom Občine Šentrupert pa je prisotna še želja, da bi bila odslej skrb za starejše še bolj v ospredju.

Znova poudarjam, da sem hvaležna vsem, ki so mi pri delu pomagali, hkrati pa sem prepričana, da se bodo tudi mlajši bogatili ob hvaležnosti starejših in osamljenih ljudi. In če bom kdaj tudi sama osamljena, kar je manj možno, ker imam ljubečo družino - vem, da me bo klepet s sodelavcem RK kar okrepil in dal novih moči.«

Tudi najstarejša občanka je Marija - Marija Nartnik, ki smelo koraka v 98. leto; o obisku je poročala nova predsednica Krajevne organizacije RK Šentrupert Ruža Brcar:

ČASTITLJIVA OBLETNICA NAJSTAREJŠE OBČANKE

27. marca 2008 je v krogu svojih najbližjih praznovala častitljivih 97 let Marija Nartnik iz Prelesja pri Šentrupertu. Ob visokem jubileju najstarejše občanke Občine Šentrupert pa so ji zaželeli predvsem veliko zdravja tudi župan Občine Šentrupert Rupert Gole ter predstavnik Krajevne organizacije Rdečega križa Šentrupert Ruža Brcar in Edi Zavrl.



V prijetnem kramljanju s slavljenko, ki živi skupaj s sinom in z njegovo družino ter z vnukinjo Andrejo – le-ta je tudi dolgoletna prizadevna prostovoljka naše organizacije – je gospa Marija hudomušno povprašala, kako je mogoče, da si je tako mlad župan vzel čas ter obiskal 'tako staro babo'!

Gospa Marija Nartnik je kljub svoji visoki starosti čila in zelo zgovorna in še vedno lahko poskrbi sama zase.

Tudi urednik ima kot nekdanji razrednik Marijinega sina Andreja nadvse lepe spomine na ljubečo in hvaležno mater.

Resnično, tako razumevajoče matere, kot je bila Marija Nartnik, bi z veseljem privoščil tudi vsem sedanjim razrednikom. Marija je namreč vedela, da so uspehi lahko le tedaj, če starši in šola sodelujejo v medsebojnem spoštovanju, saj jim je skupni cilj: čim več doseči pri mladem človeku!

Gospa Marija Nartnik, tudi v imenu bralcev glasila ŠentRUPERT: Korajžno stotici naproti!

Planinsko društvo Polet Šentrupert poroča ...

GARDSKE FERATE 2008

Pred prvomajskimi prazniki smo se vodniki in markacisti od 26. do 29. aprila 2008 odpravili na Gardsko jezero v Italiji.

Nismo le želeli občudovati velikega in lepega Gardskega jezera, temveč smo se namenili na usposabljanje vodnikov in markacistov za reševanje nalog v izredno težkih razmerah. Skalna pobočja, ki se dvigajo skoraj takoj nad jezerom, imajo nadelane zelo zahtevne zavarovane poti, ki jih planinci in ljubitelji planin imenujemo ferate, in so zelo primerne za ta namen.

Prvega dne smo se odpravili na pot vodniki Bojan, Damjan, Franci in Jože, markacist Vinko ter še članici Marica in Martina. Na parkirišču pred začetkom naše prve ferate sta nas že čakala naš načelnik vodniško-izletniškega odseka Viki in Tončka. Prva ferata, imenovana Susatti, ki je vodila na Cimo Capi, je bila nekako za ogrevanje in preverjanje opreme ter uigranosti ekipe; pravzaprav smo se počutili zelo lepo.

Taborili smo v mestu Arco in od tam smo imeli izhodišče za naslednje ture. Naslednjega dne smo se že zjutraj odpravili na srednje težko ferato, ki jo imenujejo Centenario SAT Via d Amiciza, vodi pa na Cimo SAT. Do same ferate nas je vodila zelo strma pot in po dobri pol-druhi uri smo prišli na začetek ferate. Bil sem presenečen, ker je bila večina stene opremljena z železnimi lestvami, ki se v dveh primerih dvignejo skoraj navpično po 70 m visoko, in še nekaj krajših, kar v bistvu samo popestri dogajanje. Največ pozornosti smo namenili Martini in Vinku, ki sta bila na plezanju šele



drugič, vendar sta se držala navodil in navdušeno priplezala na vrh. Nato smo se vrnili v tabor, kjer je bila zaslužena mala malica.

Tretjega dne sta se nam pridružila še vodnika Gregor in Martin. Odločili smo se, da se bomo razdelili v dve skupini; na lažjo ferato na Colodri je popeljal Viki, a Damjan, Jože, Franci, Gregor, Martin in Vinko smo se odpravili na eno izmed najtežjih ferat v Evropi, imenovana Rino Piseta, vodi pa na Garsole. Doživeli smo eno izmed zelo zahtevnih šol plezanja v steni. Biti šest ur v zelo navpični steni, ni kar tako, preizkušeni so bili vsi elementi vodništva in varno opravljeni do vzpona na vrh. Težko je na kratko opisati vsa dogajanja, vendar ko se stvari odgovorno

in preudarno lotiš, ugotoviš, da dobremu vodniku uspejo nekatere stvari, ki se zdijo skoraj nemogoče.

V tabor smo se vrnili v večernih urah – veseli, ker nam je samim sebi uspelo dokazati, da smo odlična ekipa.

Zadnji dan nam je načrte pokvaril dež, tako da smo bili prisiljeni prej se vrniti domov, kot smo načrtovali. Ob vrnitvi smo še obiskali Solferino, zgodovinsko rojstno mesto Rdečega križa, kjer je Henry Dunant zasnoval in postavil temelje te svetovne organizacije. Domov smo se vrnili v poznih popoldanskih urah – polni vtisov in doživetij, a trdno odločeni, da vse to še večkrat ponovimo.

Jože Bučar, vodnik PZS

OCENJEVANJE VIN OB 36. TEDNU CVIČKA V NOVEM MESTU

V okviru 36. tedna cvička je bilo tudi ocenjevanje vin iz vseh vinogradniških društev, ki so vključena v Zvezo društev vinogradnikov Dolenjske; teh društev je zdaj že 30. Skupaj je bilo zbranih 1.275 vzorcev – od tega je bilo 594 vzorcev cvička, 261 vzorcev modre frankinje, 62 vzorcev dolenjskega belega vina, ostalo so bila druga sortna vina in zvrsti. Naše društvo je dalo v ocenjevanje 60 vzorcev.

Društvo vinogradnikov Šentrupert je na tem ocenjevanju doseglo odlične rezultate. Prejeli smo:

Velika zlata medalja – prvak sorte:

- **Boštjan Dim**, Migolica 11, Mirna – najvišje ocenjeni cviček: 16,17 točke.

Velika zlata medalja – prvak sorte:

- **Franc Špolar**, Ravnik 85, Šentrupert – najvišje ocenjeni beli pinot: 18,17 točke.

Velike zlate medalje pa so prejeli še:

- **Stanko Okoren**, Draga 35, Šentrupert – za cviček 2007 z oceno 16,13 točke.
- **Vinska klet Freljih**, Šentrupert – za cviček 2007 z oceno 16,03 točke.
- **Ivan Sladič**, Lunačkova 15, Mirna – za cviček 2007 z oceno 16,03 točke.
- **Silvester Opara**, Lipnik 57, Trebnje – za cviček 2007 z oceno 16,03 točke.
- **Božo Sladič**, Stan 23, Mirna – za cviček 2007 z oceno 16,00 točke.
- **Alojz Gregorčič**, Slovenska vas, Šentrupert – za kerner 2007 z oceno 18,07 točke.

Poleg tega smo prejeli še:

Zlata medalja	– 8
Srebrna medalja	– 16
Pisno priznanje	– 13
Zahvala	– 6

Velike zlate medalje so bile slavnostno podeljene na prireditvi v okviru 36. tedna cvička v nedeljo, 1. junija 2008, na glavnem trgu v Novem mestu.

Ostale medalje, priznanja in zahvale pa smo slavnostno podelili 21. junija 2008 na prireditvi CVIČEK 2008 na trgu v Šentrupertu.

Vsem prejemnikom medalj in priznanj ČESTITAMO in jim želimo tako uspešno trgatve in potem kletarjenje tudi v tem letu!

Franci Bartolj, predsednik

ODPRTJE POLICIJSKE PISARNE ŠENTRUPERT

Ob ustanovitvi nove Občine Šentrupert v letu 2006 so pričeli z županom Občine Šentrupert Rupertom Goletom teči pogovori za ustanovitev policijske pisarne v Šentrupertu, kar bi bilo zaradi večje varnosti dobro za občane Šentruperta in okolice. Tako so se v mesecu aprilu leta 2007 pričela prva obnovitvena dela prostorov, kjer so včasih bili prostori matičnega urada Šentrupert. Do konca meseca maja letošnjega leta so bila končana vsa obnovitvena dela in prostori dani v uporabo.

Tako smo se skupaj z županom Občine Šentrupert odločili, da bomo 30. 5. 2008, ob prvem občinskem prazniku, pričeli delo v policijski pisarni Šentrupert. Pisarna bo delovala v času uradnih ur in sicer vsak ponedeljek od 18. do 20. ure ter vsako sredo od 12. do 14. ure. V tem času se bodo lahko v pisarni zglasili občani, kjer jim bo na voljo vodja policijskega okoliša ali policist, s katerim se bodo lahko pogovorili o svojih problemih, težavah in pridobili kakšen nasvet. V tem času se tudi po telefonu pogovorijo o težavah oz. se dogovorijo za obisk vodjo policijskega okoliša pri njih.

Odprtje pisarne so pozdravili tudi občani novo nastale Občine Šentrupert, ki si želijo večjo prisotnost policistov v nji-



hovem kraju oz. občini zaradi povečanja varnostno deviantnih pojavov.

Prostori same policijske pisarne se nahajajo v zgradbi poleg bivše pošte, sedaj prostori društev v Šentrupertu na naslovu Šentrupert 48. Dostop do omenjenega objekta je po lokalni cesti iz smeri trga Šentruperta mimo cerkve proti osnovni šoli in se nahaja tik ob cesti. V času, ko policijska pisarna ne bo delovala, je na voljo poštni nabiralnik (ki se nahaja na zidu poleg vhodnih vrat v prostore pisar-

ne) in je namenjen občanom, vanj lahko oddajo pobude, želje, pohvale, vprašanja, na katera bo poskušal vodja policijskega okoliša v čim krajšem roku odgovoriti – ali pa jih pošljete na elektronski naslov janez.senica@policija.si. Vodja policijskega okoliša pa je dosegljiv tudi na mobilno telefonsko številko 031 661-500.

SKUPAJ ZA VARNOST

VAŠA POLICIJA

Janez Šenica,
vodja policijskega okoliša

Utrip župnije

Sklenili smo šolsko in pastoralno leto. Poslovili smo se od šolskih in veroučnih klopi z napolnjeno 'torbo' znanja in vedenja o življenju, naši dediščini in stvarstvu. Kliče nas poletni čas, čas oddihov in sprostitve, kjer lahko to znanje praktično uporabljamo v vsakdanjih odnosih.

MAMIN ROJSTNI DAN

25. marca, ob prazniku Gospodovega oznanjenja Mariji, naši starši praznujejo. V nedeljo, 30. marca, so šentruperski otroci pri drugi maši zaigrali igrico, v kateri so ugotavljali, da svojih staršev zaradi prezaposlenosti sploh ne poznajo več. Po pripovedi prijazne šivilje pa so ugotovili, da si mama zelo prizadeva, da bi več časa preživela z otroki, vendar ji služba tega ne dopušča. Ugotovili so tudi, da so se do mame zelo neprijazno obnašali. Napako so popravili in se mami zahvalili, ker jih ima tako rada. Ob koncu maše so člani dramske skupine vsem staršem razdelili simbolična darila ter jim s tem povedali, da jih imajo radi. Pri sveti maši sodelovala mladinski in otroški pevski zbor, ki sta celoten program zelo popestrila.

Maja Žibert



Foto M. Suhoveršnik

DON BOSKO FEST 2008

V soboto, 5. aprila 2008, smo se mladi animatorji iz Šentruperta odpravili na Don Bosko fest v Ljubljano na Rakovnik. Že v zgodnjih jutranjih urah smo se izpred župnišča odpeljali s kombijem in z osebnim avtom. Ko smo prispeli na Rakovnik, nas je zajel val navdušenja, saj je bil lep sončen dan in polno

mladih, ki so se ogrevali za Don Bosko fest na začetku dneva. Kmalu po našem prihodu je sledila sveta maša, ki jo je vodil salezijanec Tone Ciglar. V svoji mladinsko obarvani pridigi je poudaril, kako pomembno je za vsakega izmed nas, da zna in zmore reči: »Sem za!« Za Don Boska, za mlade, za Kristusa. Po sve-

ti maši so sledile štiri poučne delavnice, za njimi pa so sledile še zabavne delavnice ali WOF (workshops of fun). Teh delavnic je bilo kar trideset. V njih se je predstavljala tema letošnjega oratorija, nato pa je sledil Outro ali uradni zaključek. Za vse animatorje, željne zabave, klepeta ali plesa, pa se je dogajanje še nadaljevalo. Športni animatorji so lahko tekmovali v nogometu ali odbojki, v telovadnici je bil tudi ples, mnogi pa so zunaj pokramljali z novimi prijatelji, ki so jih spoznali na enkratnem Don Bosko festu.

Kakor je rekel duhovnik Tone Ciglar, ki že vrsto let služi Don Bosku: »Biti z Don Boskom je vedno praznik, je fešta!«

NA SLOVENSKEM PASTORALNEM DNEVU

Naša družina je na srečanju slovenskih družin, ki je bilo 10. maja 2008 v Celju, dobila spominsko podobo sv. nazareške družine, ki sedaj roma po župniji in nas vabi, da se ob njej prijateljsko srečujemo v molitvi, da bi tako v srcih in življenju leto družine 2007/2008 obrodilo bogate sadove in bi naši domovi in družine v resnici postajale 'domače Cerkve' prijateljstva. (Odbor za pripravo srečanja slovenskih družin v Celju.)

Na tem pastoralnem dnevu so se predstavile različne družine, ki so vsaka po svoje 'svete družine'. Na koncu dneva je bila sveta maša, ki jo je vodil nadškof in metropolit Alojzij Uran. Vsaka župnija je 'izbrala' družino, ki jo je predstavljala na tem Slovenskem pastoralnem dnevu. Vesela sem, da je ravno naša družina 'predstavljala' župnijo Šentrupert, saj sem se od tega dneva veliko naučila.

Maja Žibert

Aljaž Škrjanec



Foto M. Suhoveršnik

DRUŽINE NA POHORJU

Kaj imajo skupnega Pohorje, sneg, toča in sonce? Na to vprašanje bi znale odgovoriti družine, ki so del prvomajskih počitnic preživele v Dominikovem domu na Pohorju. V sproščenem ritmu in medsebojnem druženju smo tokrat raziskali Osankarico, Črno jezero in Tri kralje, ki se nahajajo na zahodnem delu Pohorja. Tokrat se je izjemoma zgodilo,

da smo pri vsakem obroku morali čakati naše starše, ki se nikakor niso držali dogovorjenega urnika. K sproščenemu ritmu je treba dodati predvsem to, da smo 'znuicali' igralnico, kakšen podplat in kakšen kilogram.

Otroci na prvomajskih družinskih počitnicah

Sprehodi med ...

SPREHOD DO IZVIROV: »AKO SE HOČE KATERA DEŽELA PONAŠATI, DA SE V NJEJ PRETAKATA MED IN MLEKO ...«

»Ako se hoče katera dežela ponašati, da se v njej pretakata med in mleko, hočem reči, da jo je Bog obilno blagoslovil z vsem, kar potrebuje za dobro prehrano, se mora ponašati tudi z mnogimi rekami, potoki in studenci,« je Janez Vajkard Valvasor zapisal v Slavi vojvodine Kranjske in s tem že pred več

kot tremi stoletji zelo slikovito opozoril na velik pomen vode za življenje.

Kolikšne so zaloge podzemne vode Šentruperta in njegove okolice? Kakšna je geološka zgradba območja Občine Šentrupert? Na ta vprašanja odgovarja študija »Hidrogeološke razmere na območju Občine Šentrupert, oskrba s pit-

no vodo in perspektivni vodni viri«, ki jo je izdelalo podjetje Hydroconsulting.

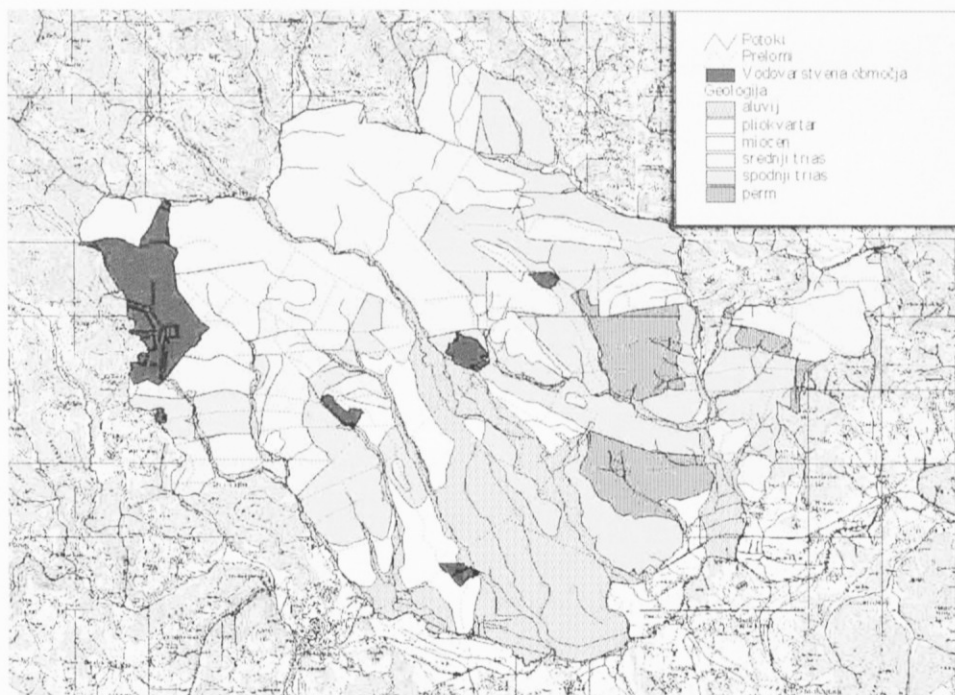
Območje Občine Šentrupert v geološkem smislu zaznamujejo kamnine iz obdobja trias. Več kot dve tretjini območja Občine prekrivajo zelo raznolike kamnine geološkega obdobja izpred 185 do 230 milijonov let.

Iz obdobja spodnjega triasa so plasti iz dolomita z laporjem, oolitnega apnenca, sivega apnenca, peščenjaka in glinastega skrilavca, ki se v prerezu pogosto menjavajo in s tem zmanjšujejo prepustnost vode. Kjer so le dolomiti, kot npr. vzhodno in jugovzhodno od Kostanjevice, pa lahko pričakujemo tudi pomembne količine podzemne vode za lokalno oskrbo s pitno vodo.

Iz obdobja srednjega triasa so na območju Občine Šentrupert plasti iz dolomita z gomolji roženca, svetlo sivega plastnatega dolomita in ponekod dolomita z vključki apnenca. Plasti so za vodo srednje prepustne, tako da se na teh območjih lahko nahajajo pomembni vodonosniki s podzemno vodo. Večji del srednjetriasnih plasti pa so iz sivega plastovitega dolomita, tufa in tufita vulkanskega izvora, glinastega skrilavca, laporja in ploščatega temno sivega apnenca, dolomitne breče in konglomerata, ki pa so za vodo neprepustne ali slabo prepustne.

Svojevrstno geološko posebnost območja Občine Šentrupert predstavljajo kremenovi peščenjaki, konglomerati in glinasti skrilavci z značilno temnordečo barvo. To so najstarejše kamnine na tem območju, ki so nastale v obdobju perm pred več kot 230 milijoni let, ko je nastajala tudi železova ruda na območju Hrastnega. Permske plasti so za vodo slabo prepustne, zato so izviri na teh območjih redki in manjše izdatnosti, ob suši pa pogosto presahnejo.

Precej mlajše, manj kot 20 milijonov let, so plasti miocenskega belega apnenca s kamninotvornimi algami litotamnijami, na katerem je nastalo tudi jedro naselja Šentrupert in so ga zaradi lahkega obdelovanja nekoč uporabljali kot gradbeni material pri marsikateri gradnji v Šentrupertu in okolici. Litotamnijiški apnenec je zaradi kavernočnosti in razpokanosti za vodo dobro prepusten, vendar pa je zaradi njegove majhne razširjenosti za oskrbo s pitno vodo na tem območju manj pomemben.



Na južnem delu območja Občine prekrivajo triasne kamnine do osem metrov debele in za vodo neprepustne pliokvartarne gline. Pobočja pa so pogosto prekrita z deluvijalnim gruščem, iz katerega ob obilnejših padavinah pritekajo večje količine podzemne vode, ki se napaja iz razpokanega in kavernočnega apnenca. Pomembni vodonosniki pa so lahko tudi v dolinskih vodnih nanosih melja, peska, proda in gline. Dobro prepusten za vodo je aluvijalni nanos predvsem v zgornjem toku Bistrice.

Hidrogeološka študija nakazuje največje potenciale podzemne vode predvsem v spodnje in srednje triasnih dolomitnih vodonosnikih na območjih Kostanjevice, Roženberka, Homa, Ravnika in Zaloke. Velik pomen pa ima tudi drenažno zajetje v prodnem zasipu na levem bregu Bistrice, jugozahodno od Velikega vrha, katere izdatnost tudi v času suše ni manjša od 10 litrov na sekundo.

Ob tem pa se z vidika dolgoročnega prostorskega planiranja in vse težavnejšega varovanja vodnih virov in zahtevnega spremljanja kakovosti pitne vode zastavlja vprašanje o primernosti nadaljnega načrtovanja razpršenega reševanja oskrbe z vodo. Potrebno bi bilo preučiti tudi opcije enega ali dveh

večjih centralnih zajetij vode v povirnih delih porečij z manjšimi antropogenimi pritiski, kjer bi poskušali združevati vodovarstvene in naravovarstvene režime ter programe monitoringa voda. S tem bi na teh dragocenih območjih prepoznali nove vrednote in nove možnosti prostorskega razvoja. Nesporno gre tudi v tem primeru za eno od pomembnih starteških odločitev na področju rabe vodnih virov in prostorskega planiranja na območju Občine, ki prav gotovo zasluzi temeljit premislek.

Kakorkoli, podzemne vode na območju Občine Šentrupert ni malo. Šentrupert je del vodnega telesa »Posavsko hribovje do osrednje Sotle« (Uradni list RS, št. 63/2005), za katerega so hidrogeologi ocenili 19.400 m³ razpoložljivih zalog podzemne vode na leto na km² (Agencija RS za okolje, 2006). Ob predpostavki o hidrogeološki homogenosti vodnega telesa bi to za območje Občine Šentrupert pomenilo okoli 350 m³ zalog podzemne vode na leto na prebivalca. Ocenjene zaloge podzemne vode so sicer pod slovenskim povprečjem, vendar zadostne, da bi lahko po Valvasorju rekli: »Šentrupert, kjer se pretakajo med, mleko in tudi voda ...«

mag. Jože Uhan

DOMAČA HIŠNA IMENA

Čudno je življenje hišnih imen. Če je kdo prišel k hiši, ki ni bil sorodnik, se je kaj rado zgodilo, da je sprejel hišno ime, na njegov priimek pa se je le malokdo spomnil. Tako je bilo tudi pri Jožefi Slapšak in Mariji Sevšek, ki sta vsem poznani le kot Farovška Pepca in Frelihova Micka. Obudimo ju!

FAROVŠKA PEPKA IN FRELIHOVA MICKA

Že kar precej let nazaj, meseca decembra, sva se na cesti srečala z Edijem Zavrlom. Zgovoren gospod, znan lovec, upokojen električar, predvsem pa nepogrešljiv aktivist Rdečega križa. In prav v tej vlogi me je tistega decembrskega dne nagovoril: »V imenu RK obiskujemo starejše ljudi. Zdaj je kar nekaj novih prišlo v tisto starost, ko jim namenimo prednovoletno

voščilo. Vseh niti ne poznam. Ali morda veste, kje je v Šentrupertu številka 20?«

Seveda nisem vedela. Sem ga pa vprašala, kako se imenuje oseba, ki jo namerava obiskati.

»Jožefa Slapšak, pa je ne poznam!«

»Kako da ne, to je vendar Farovška Pepca,« sem takoj znala odgovoriti.

Aktivist Edi Zavrl pa je povedal, da je

tokrat prvič slišal za pravo ime in priimek vsem in seveda tudi njemu dobro znane gospodinje v župnišču.

»Če ste pa to vedeli, pa vam je morda znano, kdo in kje je doma Marija Sevšek,« je nadaljeval poizvedovanje.

Odgovorila sem mu: »Saj jo tudi vi poznate – kar Frelihovi Micki nesite.«

Danica Zupan

V arhivu novinarskega krožka je ohranjen spis, s katerim je Tina Medved kot osmošolka predstavila teto Pepco – prisluhnimo ji!

TETA PEPKA

Na poti v šolo in iz nje srečujem tudi mnogo starejših ljudi. Nekateri posedajo pred hišo in strmijo v naravo, drugi, ki so še čili in zdravi, pa opravljajo kakšna dela. Vsi, prav vsi, pa vedno odzdravijo na moj pozdrav, v čemer se kaže tudi njihova prijaznost in naklonjenost. Res bi bili prav vsi vredni, da bi jih omenila. A odločila sem se samo za eno osebo, ki mi je zelo pri srcu. Meni in tudi našemu kraju.

In sicer je to Pepca Slapšak, za vse nas teta Pepca, gospodinja v našem šentruperskem župnišču. Teta Pepca ima res zlato srce, zato ji bom namenila teh nekaj besed.

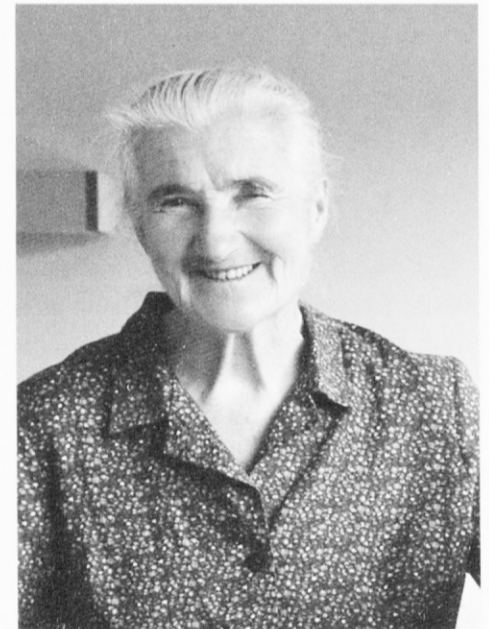
Njene korenine so na Hrastnem, vasici nad Šentrupertom. V mladosti je živela v veliki revščini in prav tako tudi njeni ostali domači. A pomanjkanje je ni motilo. Dokler ... Do vojne je mislila, da ima vse, in bila je srečna. Starši so skrbeli zanjo in ob njih se je počutila varno. Z vojno pa se je začela revščina. Skrivanje in trepetanje, same črne misli. Vojna se je končala, a sledilo je še večje pomanjkanje. Potrebno je bilo veliko truda in moči, da so se vsaj za silo pobrali. Delo je bilo zelo težko dobiti in ko si ji je ponujalo mesto kuharice v župnišču, je imela

teta Pepca največ sreče, da ga je dobila. Danes pravi, da je v župnišču preživela veliko lepih, pa tudi žalostnih trenutkov. Najbolj je trpela med boleznijo našega danes že pokojnega župnika Janeza Vidica. Bila mu je kot druga mati. Vsi se ji čudimo, da lahko opravi toliko dela. Vodi jo zlato srce in dobre besede.

Teta Pepca bi vse naredila, da bi lahko pomagala ubogim. Vsak dan moli zanje, sodeluje pa tudi s Karitasom. Nekoč so iz Ognjišča v naše župnišče pripeljali nekaj kombijev hrane in obleko. Teta Pepca je vse razdelila med revne v naši okolici. Vedno, ko se srečuje z ubogimi, jim kaj ponudi. Če ne drugega, vsaj lepe besede iz srca.

In kaj misli teta Pepca o nas, mladih? Če smo pridni, je dobro, če nismo, pa je seveda tudi huda na nas. Tako pa je tudi prav. Včasih res zganjamo takšen živzav, da se vse trese. Sicer pa nas ima rada in tudi mi njo. A ne le zaradi piškotov, ki nam jih dostikrat speče, temveč predvsem zaradi njene prijaznosti.

Za konec pa bi omenila še dve njeni misli, ki sta mi segli do srca. Prva se glasi: »Najlepša sreča v starosti je spomin na lepo preživeto mladost.« Pravi, da je bila njena mladost lepa. Vsako nedeljo



so šli k maši, praznovali ob cerkvenih praznikih, sicer pa veliko šivali in brali. To je bila njihova zabava. In pravi, da se je kljub pomanjkanju imela prav lepo v primerjavi z današnjo mladino, ki zahaja v klube ter si uničuje telo z drogo. Tudi za vse te izgubljene duše moli, da bi našli pravo pot ter se znali zabavati na drugačen – čist način.

In še druga misel: »Največja sreča je, če veš, da lahko komu kaj pomagaš in mu kaj ponudiš.«

Še marsikaj mi je povedala. Teta Pepca ima čisto dušo in zlato srce. Mogoče se mladi, ki zahajamo v župnišče, premalo zavedamo, koliko tega bogastva smo tudi mi deležni. Bog naj ji poplača!



MARIJA SEVŠEK (1927 – 1998), verjetno je le malo Šentrupčanov vedelo za Vaš priimek, saj ste bili za vse le Frelihova Micka, sestavni del Frelihove družine.

V Drago pri Šentrupertu ste prišli ob koncu 1941. leta kot 14-letno dekle,

FRELIHOVA MICKA

pa naj bo predstavljena z nekrologom, nastalim pred dobrimi desetimi leti.

ki jim je okupator razselil družino, pri Frelihovih pa ste bili 45 let, zato tudi upravičeno imenovana le Frelihova Micka.

Od vsega začetka ste se vključevali v delo, kjerkoli je bilo potrebno. Zelo zgodaj so upoštevali Vaš nasvet – celo na področjih, kjer je nekako moški dogovor: tudi trgatve je vedno potekala ob Vašem sodelovanju.

Še posebej ste se izkazali, ko ste skrbeli za Frelihovo domačijo, ko je bil gospodar z družino v Ljubljani. Vsakega Frelihovega vnuka ste pričakali, kot da je Vaš vnuk; bili ste kot druga stara mama, dobra babica, ki razume tudi muhe mladih, zato pa so Vas vsi Frelihovi vnuki imeli radi: Mimi, Mimi, je pogosto odmevalo po hiši, ko so Vas klicali.

Ni bilo dela, ki ga ne bi enakovredno z ostalimi izvrševali; Frelihova hiša je bila in je še stičišče številnih ljudi; vsa-

kogar ste prijazno sprejeli – če ni bilo domačih, ste Vi rešili, kar je bilo treba urediti.

Raje ste drugim izkazovali pozornost, kot pa jo sprejemali – in usojeno Vam je bilo, da tudi na stara leta ne bo treba nikomur skrbeti za Vas – čeprav so Vas domači mnogokrat priganjali, da bi bilo le treba priti do zdravnika. Sveča življenja se je res prezgodaj utrnula, a življenje je tako hotelo. Ko se v brstenju pomladi, z brstenjem trte in s cvetjem hvaležnosti poslavljamo od Vas, Vam privoščimo večni mir in počitek po prehojeni poti – v Šentrupertu, ki ste ga sprejeli kot za rojstni kraj, kot Vas je Šentrupert sprejel za svojo. In verjemite, ne samo gospodar in gospodinja, tudi Frelihovi sinovi in vnuki Vas ne bodo pozabili – ostali boste – dobra Mimi.

Jože Zupan

PRI JANEZKOVIH V KAMNJU

»Večina ljudi ne ve, kako se zares pišemo. Tudi na primer že pokojni veterinar, ki je dolga leta prihajal na našo kmetijo, najbrž ni nikoli vedel, da smo pri naši hiši Kurentovi; vedno je vedel le za Janezkove iz Kamnja,« je povedal Stanko Kurent, veliko bolj poznan kot Janezkov Stanko.

Zgodba okrog domačega hišnega imena Janezkovi ni zapletena. Čisto preprosto je bilo enemu izmed gospodarjev na tej kmetiji, Stankovem praočetu, ime Janez. Ljudje so Janeza dobro poznali in tako so družini začeli praviti Janezkovi, kar se je obdržalo vse do danes.

Janez Kurent je bil torej stari oče Stankovega očeta Avgušтина. Kmetijo v Kamnju je podedoval od prednikov, ki so prišli v Kamnje pred dobrimi 200 leti. Zgodba, kako je družina prišla do tega posestva, pa je prav zelo zanimiva. Stanko je povedal, da so predniki njegove družine hodili v Škrljevo opravljati tlako. Pri tem se je spomnil zabavne pripovedi o tem, kako sta v tlako hodila





dva brata; ker pa so pri hiši imeli le en par delavskih škornjev, je eden od bratov opravljal tlako dopoldne, drugi pa popoldne. Torej se je družina dobro znašla in tlako pridno opravljala. Za plačilo jim je grof odstopil parcelo, kjer Janezkovi še danes živijo.

Janezkov Stanko je imel tri sestre in pet bratov. Takole po vrsti so se rojevali med 1925 in 1945: Tinka, Dani, Ivan, Pavel, Peter, Stanko, Lojzka, Jože in Ivanka. Hiša je bila vedno polna in morali so biti vajeni preprostega kmečkega življenja. Stanko je povedal, kako so cele dneve pomagali pri težaških kmečkih opravilih, spali pa tudi zunaj in v hlevu. Stankovi bratje in sestre so odšli s trebuhom za kruhom, v šole, v tujino, sestre so se omožile drugam ... Tudi Stanko je želel od doma, v Švico, a ta želja se mu ni nikoli izpolnila, saj za to ni bilo denarja. Pridno je pomagal na kmetiji, ki mu jo je po očetovi smrti leta 1952 (oče je umrl zaradi slabega želodca) mama izročila.

Vzporedno z njegovo zgodbo se je odvijala zgodba Stankove žene Brigite. Med drugo svetovno vojno je bila izgnana v Nemčijo; ko se je vrnila v domovino, je najprej začela delati v župnišču – tam je službovala kar 18 let. Ko je tako nekega dne napajala živino, je mimo prišel Janezkov Stanko in njuni zgodbi sta se kmalu združili. Stanko in Brigita sta se poročila in Brigita se je primožila k Janezkovim v Kamnje. Nista imela otrok, a njun dom je bil vedno poln obiskov, saj skoraj vsako nedeljo prihajajo Stankovi bratje in sestre in tudi otroškega vrišča ne manjka. Prihajali so sosedovi otroci, ki jih je Brigita pazila, medtem ko so bili njihovi starši v službah. Prihajali pa so tudi nečaki; še posebej sin Stankove sestre Ivanke Janez s Poštanje je ogromno prihajal in pomagal stricu in njegovi ženi.

Čez leta je Janez z ženo Medejo prišel živeti k Stanku in Brigiti. Domačija je tako dobila svojega naslednika. »In tudi domače hišno ime se bo obdržalo,« je zadovoljen Janezkov Stanko.

Mateja Ramovš

JULKIN POB ALI PUŠČAVARJEV BOŽO — ALI ALFONZ TRATAR

Ko me je urednik občinskega glasila ŠentRUPERT povabil, naj bi sodeloval pri predstavitvi mojega hišnega imena, sem se odločil, da vendarle nekaj napišem, četudi nimam kakšnih prednikov s pridevnikom, ki poudarjajo pomembnost le-teh. Znan je namreč pregovor: » Če ne spoštuješ preteklosti, nisi vreden ne sedanosti ne prihodnosti.«

V mislih sem imel načrt, poln idej – ko pa se misli spremeni v besede, kaj hitro zvojenijo. A vseeno naj ostane nekaj kot za kroniko – ali kot za razmišljanje.

Predniki so po znanih podatkih pričeli svojo življenjsko pot v gradu na Rakovniku, kjer jim je rezal kruh grof Barbo – v začetku 2. polovice 19. stoletja. Tako je bila v gradu zaposlena Marička Fritz, po rodu kočevska Nemka. Bila je neke vrste guvernanta, služkinja in vrtnarica. Hkrati pa je na gradu delal kot hlapec in vrtnar Janez Tratar (Izvor iz »prebivalec Trate«), doma nekje s Trebeljanskega. Z enim izmed uglednih stanovalcev gradu Rakovnik naj bi Marička postala noseča – in da bi oprali čast gradu in stanovalcev, so nagovorili Janeza, naj prevzame odgovornost za očetovstvo. Po krajšem premisleku je pristal na priznanje, ki je bilo poplačano z veliko nagrado. Nato sta se poročila in to sta moja prababica in praded. Imela sta skupaj pet otrok: Janez (moj ded), nato še sinova delski Jožk, gorenjski Lojze in hčeri Slepško Manco ter ljubljansko Terezijo. Z nagrado sta kupila bajto z gospodarskim poslopjem v Slepšku 20. Ded Janez (1876 – 1958) se je poročil s Frančiško Steklasa (1875 – 1946), doma z Bistrice 24 – danes ni znano, katera hiša nosi to številko. V zakonu so se jima rodili štirje otroci: moj oče Alfonz (1910 – 1944), teta Cirila (1905 – 1991); Alojzij (1906) in Ida (1914) sta umrla kot otroka. Vsi otroci dedka Janeza in babice Frančiške so bili rojeni na Rakovniku 28. Z denarjem 'od nagrade' in zaslužka v Ameriki, kjer je bil dedek dvakrat na delu, sta kupila dva vinograde na Vrhu in Žempohu nad Gorenjo vasjo ter dva travnika v Zalogih in zemljišče na Rakovniku, kjer je dedek postavil hišo (bila je prestavljena kašča Kržičevih iz Zagorice – zaselek pri Hrastovici).

Omenil sem že, da je bil dedek dvakrat na delu v Ameriki; prvič je delal v rudniku in kovinski industriji v mestu Sheboygen – zvezna država Wisconsin, drugič pa v Scot contry pri Buffalu Billu, znanem ameriškem polkovniku, stezosledcu in lastniku cirkusa s prav takšnim naslovom. Pri njem je delal vse do odhoda cirkusa na turnejo po Evropi.

Po vrnitvi je bil kmalu poklican v vojsko. Služil je na soški fronti, v Galiciji in Transilvaniji kot dragonec. (Dragonec pomeni, da je služil v lahki konjenici in je bil oborožen z dragonom – le-to je predstavljalo orožje med karabinko in pištolo.) Po specialnosti je bil intendant; domov je prinesel čelado, ki jo še danes skrbno hranim. Večkrat je bil tudi odlikovan – žal pa so se medalje znašle pri raznih zbiralcih medalj, ki sem jih kot nepoznavalec zgodovine odlikovanj na njihove prošnje tudi razdelil.

Po končani vojni je bil ded Janez gozdni delavec na Tirolskem, po vrnitvi pa se je zaposlil kot progovni delavec. Od



svojega očeta vrtnarja je prevzel lastnosti dobrega in natančnega vrtnarja tudi na domačem vrtu in na polju. Vse, kar je zasadil in tudi ko je postavljaj kolje v vinogradu ali za fižol, je pomeril zelo natančno v vrsto. Dejansko ni bilo nobenega odstopanja – ne na levo ne na desno, ne krivih koljev in ne različnih dolžin in oblik. Tako je delal vse do svoje smrti. Na njegovem vrtu pa je v vojnem in povojnem času gojil za svoje razvade in tudi razvade ožjih in širših znancev – 'domaćina' – domač tobak.

Ded pa je bil tudi pravi poliglot – aktivno je govoril angleško, nemško in italijansko, pasivno pa še romunsko, madžarsko in srbohrvaško.

Moj oče Alfonz se je po končani osnovni šoli zaposlil na Tondolovi opekarni v Prelesju, nato je delal pri Elektru in nazadnje kot progovni delavec. Samska teta Cirila je ves prosti čas preživljala z varovanjem otrok v bližnjih in daljnih krajih, tudi pri znancih v Srbiji. Dokaz je še vedno hvaležen spomin njenih varovancev, ki se je velikokrat spomnijo in obiščejo njen grob.

Oče Alfonz se je leta 1936 poročil z Julijano Breznikar (1908 – 1998). Mama je imela brata Štirnski Francek iz Drage, Avguštinovo Micko iz Škrljevega in Poldkovo Antonijo iz Prelesja.

Na zemljišču, ki ga je ded Janez podaril mojemu očetu, sta

na Rakovniku postavila hišo s hišno številko Rakovnik 33 – sedaj 21.

Jaz sem se rodil leta 1937 v Prelesju 29 v hiši mamine sestre Antonije Sadar, kjer je sedaj lastnik Toni Berk (na Lavrici).

Po dograditvi hiše se je družina preselila na Rakovnik 33, kjer so se rodili še Roman (1939), komercialist, Nikolaj (1941), trgovski pomočnik, in Marko (1944), strojni inženir. Po pradedu sta Niko in Marko podedovala ljubezen do vrtnarjenja in vinogradništva – ne v večjem obsegu, pač pa po pravilnih razporeditvah – levo – desno, naprej in nazaj. Brat Roman pa je očitno podedoval pustolovsko naravo – bil je v stalnem gibanju v zaposlitvah po Sloveniji, Makedoniji in nekaj časa tudi v Afriki.

In kaj sem jaz podedoval po pradedu, dedu in očetu? Po ravnanju ničesar, po funkcijah pa – predvsem po političnih funkcijah; bil sem predsednik ZMS, sekretar OK ZSM, dvakrat sem bil v članstvu Skupščine Občine Trebnje – v družbenopolitičnem zboru in zboru krajevnih skupnosti, dva mandata sem predsedoval Skupščini KS Šentrupert. V vseh stvareh, ki so se sprejemale na referendumih, so bile moje delo od 1963 dalje pa vse do leta 1999, ko je bil sprejet zadnji referendum v KS Šentrupert. Z uvedbo tega referenduma sem se politično umiril, sedaj pa sem samo še predsednik Društva upokojencev v Trimo Trebnje.

Po zaključku študija na pravni fakulteti (1962) sem se zaposlil na Skupščini Občine Trebnje kot referent za šolstvo, prosveto in kulturo, nato še za delo invalidov in borcev NOV, bil vodja občinske pisarne, nato pa sem bil pravni svetovalec, ko sem se zaposlil v takratni Kemoopremi v Trebnjem (sedanji Trimo). V Trimu sem tudi sklenil službovanje kot strokovni sodelavec za pravne zadeve. Upokojil sem se 1996. leta – izkoristil sem možnost dokupa študijskih in vojaških let.

Ukvarjal sem se tudi s športom; igral sem nogomet in rokomet (v ligah). Tudi atletika mi ni bila tuja – celih devet let sem bil dolenski rekorder na 1000 metrov – v obdobju od 1957 do 1966. Pa tudi drugače nisem držal križem rok. Na mestu, kjer je dedek postavil hišo, sva z bratom Nikom zgradila novo hišo



– dvojček. V tem času sem se tudi poročil z Marijo Gregorčič iz Zagorice pri Mirni; imava sina Alfonza in hčerko Natalijo. Ker se je hčerka že 'poslovila' od domačega kraja, upava, da bo najin sin nadaljeval tradicijo družine Tratar v domačem kraju.

In – od kod vzdevek Puščavarjev Fonzi? Dedek je po odselitvi iz Slepška začasno živel na Puščavi na Stomatosovi žagi. In od takrat se ga je prijel vzdevek Puščavarjev. Tako pa smo se imenovali tudi njegovi nasledniki.

Zanimiva je anekdota na vzdevek Puščavarjev; ob prihodu v prvi razred sem se ob pozivu učiteljice Olge Brezovar tako ustrašil, da nisem znal povedati svojega imena in priimka. To je storil Uhanov Jože z Rakovnika – sedaj živi v Prelesju – in povedal, da sem Puščavarjev Boži iz Smrečja. Božidar je namreč moje drugo krstno ime in Smrečje je zaselek, kjer imam hišo.

Pa še – od kod Julkin pob? Moja mama je bila Julijana. Ob arondaciji zemljišč, kjer sem bil tajnik komisije – takrat sem služboval na Skupščini Občine Trebnje – sem skupaj z drugimi člani sodeloval pri arondaciji rakovniških in preleških polj, da bi zaokroževali zemljišča. Tedaj so vaščani ugotovili: »Julkin pob s krivim prstom (sem civilni vojni invalid) se je pripeljal s črnim mercedesom, z roko pokazal na zemljišče, nato pa je vse hudič vzeli!« Bili so pač takšni časi.

Med vojno nismo bili na pravi strani, kar se je družini krepko maščevalo. Težko je bilo priti do učnega mesta mojim bratom, mama kot šivilja ni smela šivati ... Preživljali smo se z dninarskim zaslužkom moje mame, dedkove kuharske in vrtnarske iznajdljivosti ter tetinih dobrotnikov. O kakšni štipendiji ni bilo govora, jaz sem jo prejel po zaslugi mojega športnega udejstvovanja z okraja Novo mesto. Pripadala mi je tudi brezplačna malica v dijaški kuhinji med šolanjem v gimnaziji, štipendija je bila tudi za študij v Ljubljani.

Tale rubrika Domača hišna imena je kar prav prišla; obudil sem spomine na svoj rod, pa še na svojo življenjsko pot!

Alfonz Tratar, Julkin pob ali Puščavarjev Božo



ŠKLANDROVI

Tudi Hribarjevi iz Kamnja imajo svoje korenine, svojo družinsko zgodbo.

Nihče ne ve, kako stara je zgodba njihovega hišnega imena in kakšen je pravzaprav izvor hišnega imena Šklandrovi. Zato je toliko bolj pomembno, da se ohranijo vsaj zgodbe, ki okrog imena še danes živijo in še niso potonile v razpokah časa. Da bodo lahko nekoč tudi potomci pripovedovali privlačno zanimive zgodbe iz preteklosti ...

Ko so pred leti v Šentrupertu obnavljali 'Cjanov malen', so na njem odkrili napis 'Šklandrov malen'. Predniki sedanjega gospodarja Janeza Hribarja in njegove družine so bili namreč lastniki današnjega

'Cjanovega malna'. Šklandrovi imajo še danes v Kamnju spomin na te čase, spoštljivo hranijo mernik in merico iz Šklandrovega malna. Janezov praoče Škländer je na tem mlinu bolj



Mina

slabo gospodaril in je zato kasneje opustil to dejavnost. Kupil je domačijo na vrhu hriba v Kamnju. Poročil se je z Urbičevo Uršulo iz Drage in kmalu se



Perigrin, Minin muž



Uršula in muž Škländer

jima je rodila hči Mina, Janezova stara mama. Tudi Mina je podobno kot veliko njenih vrstnikov odšla iskat boljši kruh v Trst. V Trstu se je poročila in rodila dva otroka, Štefko in Albina. Minin muž – oče Štefke in Albina - je umrl kot avstro-ogrski vojak. Mina se je zato z otrokoma vrnila v Kamnje, domov – k Šklandrovim.



Stara hiša pred približno 90 leti, pred njo mama Štefka in oče Anton z otrokom



Ko je Minina hči Štefka malo odrasla, se je prišel k Šklandrovim ženit Anton Hribar. K hiši je tako prišel priimek Hribar, a hišno ime se je trmasto obdržalo – priimek Hribar ga ni nikoli izpodrinil.

Štefka in Anton sta imela štiri otroke: Tončko, Slavka, Štefko in Janeza. Janez Hribar, ki ga danes vsi poznamo le kot Šklandrovega Janeza, se je rodil kot njun najmlajši sin in kot ne-

kakšna tolažba ob žalostni smrti sina Slavka. Slavko je namreč malo pred Janezovim rojstvom leta 1938 utonil v mlaki vode za napajanje živine, ki so jo imeli Šklandrovi pred hišo.

Šklandrov Janez ima med drugim sina Janeza in tri nadobudne vnučke. Potomci živahno ohranjajo staro hišno ime.

Mateja Ramovš

UHANOVI S HRASTNEGA

Zgodba okrog domačega hišnega imena Uhanovi s Hrastnega se na prvi pogled zdi izredno preprosta – vsak bi najprej pomislil, da je bil pač to priimek prednikov Starič. Vendar, čeprav so mi o tem hišnem imenu pripovedovali kar štirje sogovorniki – Marinka Gorenc, njuna strica Pavel in Rupert ter njegova žena Nataša – izvora hišnega imena niso znali pojasniti. To je še veliko bolj nenavadno, ker so družinske korenine že raziskali in jih tudi ovekovečili v družinskem deblu. Poudarili so le, da se nihče od njihovih prednikov ni pisal Uhan.

Domače hišno ime se je po pripovedovanju mojih sogovornikov začelo z Janezom Staričem, Marinkinim pradedom, iz Škrljevega. Konec 19. stoletja se je poročil z Marijo Tratar iz Zgornjih Jesenic – njihovo hišno ime, ki se je do danes obdržalo, je Srebrarjevi. V Slapih na Hrastnem sta si ustvarila dom. Uredila sta si domačijo in imela osem otrok, ki so jih vsi poznali kot Uhanove. Eden od njunih otrok je bil tudi Franc, Marinkin stari oče in oče mojih sogovornikov Pavla in Ruperta, dvojčkov. Franc se je poročil z Ano Udovč in podedoval Uhanovo domačijo na Hrastnem. Ana mu je rodila devet otrok, med njimi

Marinkinega očeta Francija ter strica Pavla in Ruperta.

Marinkin oče Franci se je poročil s Pepco Kos z Malega Cirknika in naprej skrbel za Uhanovo domačijo. Andrej, eden od njunih šestih otrok, ga je nasledil. Poročil se je z Natašo Strah iz Zgornjih Jesenic, kar je zanimivo, saj je tudi njegov praded našel življenjsko sopotnico prav v tem kraju.



Franc in Ana (Mančka) Starič



Oče Franc, mama z ruto, Ivan, Roza, Ivanka, Marta in birmanci Ivan, Franci, Roza ter Martina



Iz usnja in boksa (fino, gladko usnje za zgornji del škornjev) so izdelovali čevlje. Vsako leto je k njim za en teden prišel čevljar in iz njihovega domačega usnja izdelal čevlje za vso družino. Se prej so spomladi nabirali čreslovino – smrekovo lubje – le-to je čevljar uporabil kot lepilo. Ruperta je čevljar tako navdušil, da se je kasneje tudi sam izučil za čevljarja.

Pavel in Rupert sta na koncu pripovedi o domačem hišnem imenu nanizala še nekaj zgodb o Uhanovih – Staričevih. Zanimivo je, da so se Uhanovi že od nekdaj ukvarjali s strojenjem kože in tudi s furmanstvom. Pavel in Rupert sta povedala, kako so Uhanovi s konji vozili les celo v Trst. Zanimive pa so bile tudi druge zgodbe – na primer, kako so pri njih strojili kože, vendar ne za prodajo, temveč samo za domačo uporabo.

Marinkina strica sta s ponosom pripovedovala o svojih prednikih. Že sama sta menda mnoge podrobnosti pozabila. Marinka pa je med njunim pripovedovanjem kar večkrat poudarila, da za kakšno stvar o Uhanovih še



ni slišala. Tako se vedno znova potrjuje spoznanje, da je zgodbe preteklosti treba pripovedovati, jim prisluhniti, predvsem pa zapisati.

Mateja Ramovš



ZATLARJEVI Z RAKOVNIKA

Nekaj lepega je na teh starih, črno-belih, na robovih morda že nekoliko natrganih fotografijah: duh preteklosti, spomin na počasnejše valovanje časa. Ljudje na njih, pa naj bodo njihovi obrazi nasmejani ali resnobni, prepredeni z gubami ali mladostni, izžarevajo dostojanstveno držo, njihove poteze pa so plemenite – kot da se močno zavedajo, da je fotografiranje, v preteklih časih veliko redkejšo kot danes, posebna priložnost. Ko domačini spregovorijo o starih hišnih imenih in se spominjajo svojih prednikov, začnejo te fotografije pripovedovati zgodbe, in prav te jim dajejo tisti, ne povsem natančno določljiv, a tako močno prisoten čar. In vendar: Verjetno vsaka družina hrani stare fotografije. Toda imeti izrisano družinsko drevo, to je vendarle redkost in je zato lahko družini, ki ga ima, še toliko bolj v ponos.

Ko sem se o domačem hišnem imenu Zatljarjevi pogovarjala z Zatljarjevo Jelko in njeno svakinjo Hemo, obe z Rakovnika, sta že takoj na začetku storili nekaj, kar me je prijetno presenetilo: pred mano sta na mizi razgrnili veliko polo papirja, na kateri je narisano močno razvejano družinsko drevo – popolna grafična ponazoritev številne družine njunih prednikov. S prsti sta potovali po njenih razčlenjenih vejah, ki so se končevale z zelenimi listi, in tako skupaj poskušamo rekonstruirati preteklost. Povedali sta mi, da je vzdevek Zatljarjev prišel v naše kraje v drugi polovici 19. stoletja z Jelkinim pradedom, ki izvira z Gorenjske. Staro hišno ime izvira iz obrti, s katero se je ukvarjal, imenuje pa se zotlarstvo oziroma sedlarstvo – izdelovanje komatov, sedel ... Njegov sin Jože, rojen leta 1869, se je poročil z Marijo Golob, rodilo pa se jima je kar dvanajst otrok, od katerih je eden umrl kmalu po rojstvu. Prav s temi enajstimi otroki se družinsko drevo močno razveje in začenjajo se plesti zgodbe.

»Življenje na kmetiji je bilo zaradi številčnosti družine težavno, a hkrati polno smeha in pesmi,« nam je s svojimi spomini na pomoč priskočila Bizjakova sosedka Rozi Gracar. O vasi Rakovnik iz svoje mladosti pripoveduje kot o življenja polnem kraju, ki so mu dušo s svojo številčnostjo in z veseljem do življenja vlivali tudi Zatljarjevi bratje in sestre. Spomladi in poleti so se zbirali na klopi pred domačo hišo – in ko se je nad vas začel spuščati mrak, so se oglasile strune kitare ali pa razigrani zvok harmonike (na oba instrumenta je igral Polde, eden izmed otrok), nato pa so instrumentoma pritegnili številni glasovi, bratje in sestre so namreč imeli smisel za petje.

S starši in z enajstimi otroki je na Rakovniku številka štiri živela tudi teta Manca, Jožetova sestra; ker je bilo delo na kmetiji naporno in je bila mama zato pogosto odsotna, je bila prav teta Manca tista, ki jim je gospodinjala in skrbela za vzgojo otrok, zato se je spominjajo z veliko naklonjenostjo. Doma življenje ni bilo rožnato in tako so otroci odšli po svetu za kruhom. Eden izmed otrok, Jože, ki je bil po pokli-



France in Pepca

cu najprej orožnik, kasneje pa je postal sodnik, se je v prostem času še ukvarjal z zotlarstvom, z dejavnostjo, zaradi katere se je v družini obdržalo hišno ime. Trije od otrok pa so odšli v tujino: Pepca je postala nuna v samostanu v Gradcu v Avstriji, Malči je šla služiti na Hrvaško, Mici pa se je poročila z domačinom Ludvikom Kisovcem, ki je odšel v Francijo, kjer je delal kot rudar, žena pa se mu je čez čas pridružila. Prav njun sin, ki po očetu nosi ime Ludvik, je avtor družinskega drevesa; podatke o družini je zbral na srečanju bratrancev in sestričen leta 1991 na Hrastnem; ko pa je bilo izdelano, je več izvodov razposlal na različne naslove in tako pripomogel, da se številna družina čuti bolj povezana, hkrati pa je izrazil željo, da na družinsko drevo v naslednjih letih narišejo nove liste in ga tako dopolnijo.

Od otrok je na domačiji ostal sin France, ki je prevzel kmetovanje, leta 1947 pa se je poročil s Pepco Bevc s Straže pri Šentrupertu. Že naslednje leto sta dobila prvorojenko, hčer Jelko, mojo pripovedovalko, štiri leta kasneje pa še sina Cirila; oba sta prav tako ustvarila vsak svojo družino. Jelka se je za nekaj časa odselila in živela na Mirni, kasneje pa je z možem zgradila hišo v svojem rojstnem kraju, kjer se, kot sama pravi, tudi najlepše počutita.

Nasledstvo je po očetu prevzel sin Ciril, ki je bil med sovaščani znan le kot Zatljarjev Ciril – nihče ga ni klical po uradnem priimku družine – Bizjak. Na kmetiji je skupaj s svojo ženo Hemo, rojeno Škarja, gospodaril do leta 2003. Ciril je po svojem očetu Francetu, ki je gojil konje in se ukvarjal tudi z njihovo preprodajo, podedoval veliko naklonjenost do te plemenite živali. Sošolci iz osnovne šole se spominjajo, kako je še kot otrok za pusta prišel oblečen v kavboja, s sabo



Zatljarjeva hiša



Tri generacije: ded Ciril, sin Ciril ter otroka Žan in Špela

pa je vodil konja, kar je pri njih vzbudilo veliko občudovanje, našemljeni Ciril pa je bil prava senzacija. Njegova žena Hema se spominja, kako je njo z otrokoma nekega dne prepričeval, naj se odpravijo na izlet, ob večeru pa, ko so se vrnili, jih je doma pričakalo presenečenje: Ciril je medtem, ko jih ni bilo, postal ponosen lastnik svojega prvega konja! Smisel zanje je ohranil vase življenje; sodeloval je na različnih prireditvah konjerejcev, organiziral žeganja konj na štefanovo in bil v letih od 1998 do 2002 tudi predsednik Konjeniškega društva v takratni krajevni skupnosti Šentrupert.

Iz Cirilove veje sta vzklila dva poganjka – hči Mateja in sin Ciril. Kot je navadno v družinah, je hči Mateja, ko si je našla življenjskega sopotnika, odšla. Tako se je domače hišno ime po nenadni Cirilovi smrti preneslo na njegovega sina, prav tako Cirila, lastnika mesarije, ki mu čas ne dopušča, da bi se ukvarjal še s kmetovanjem, je pa podedoval očetovo žilico in se, kot pravi njegova mama Hema, s konji ukvarja za svojo



Jelka in Ciril v mladih letih



Srečanje enajstih bratov in sester Bizjak

dušo, pa tudi otrokoma Špeli in Žanu sta dva ponija, ki ju trenutno imajo, v veliko veselje. Vse kaže, da se bo tradicija reje konj pri Zlatlarjevih nadaljevala, saj najmlajši član družine Žan kaže precej zanimanja zanje.

Med obiskom sem se prepričala, da ima hišno ime Zlatlarjevi globoke, močne korenine, tako da mi preostane le še izreči iskreno željo, naj bodo tudi mladi poganjki na družinskem drevesu vredni svojega rodu in ponosni nanj.

Pripis: Kar škoda je, ker je hišno drevo tako veliko, da v pomanjšani obliki ne bi bilo razpoznavno.

Po pripovedi
Heme Bizjak in **Jelke Šmuc**
povzela **Andreja Udovč**

Naslednja pripoved na prvi pogled ne sodi v rubriko Domača hišna imena, ker je v ospredju priimek. A če natančno pogledamo, sodi prav sem. Še več: Vredno jo je posnemati:

TRATARIADA

Sobota, 26. aprila 2008, je bila za rodbino Tratar prav poseben dan. Takrat se nas je zbralo približno dvesto sorodnikov, ki izviramo iz te rodbine, na srečanju v Kostanjevici pri Šentrupertu. Kakšen pa je bil razlog za takšno srečanje? Naše sorodstvene vezi segajo zelo daleč nazaj, so pa tudi obsežne, zato marsikdo pozna le tiste sorodnike, ki živijo blizu ali so nam v bližnjem sorodstvu. Vendar pa imamo tudi mnogo daljnih sorodnikov, s katerimi smo se le malokdaj srečali ali pa jih še sploh nismo videli. Od kod pravzaprav izvirajo korenine te rodbine?

Rod Tratar je bil prvič v pisni obliki omenjen v zemljiški knjigi. Tako je bil v davnem letu 1857 zapisan Franz Tratar kot lastnik kmetije v Kostanjevici; prav ta kmetija še danes obstaja. V lasti jo ima že šesti lastnik Peter Tratar, ki jo je podedoval po svojem očetu Stanislavu leta 1988. Še vedno je domače ime kmetije Pri Kranc. Prva znana prednika rodbine Tratar sta bila Franc Tratar in Frančiška Gracar, ki se je primožila



Goran, Gregor in Thomas



Zbrani pred domačijo Tratar, po domače Pri Kranc

na domačijo. O prednikih pred njima imamo zelo malo podatkov. Rodilo se jima je šest otrok: Franc, Janez, Miha, Micka, Frančiška in Alojzija.

Sin Franc Tratar je po smrti svojega očeta prevzel domačijo in se poročil z Genovefo Lamovšek; skupaj sta imela trinajst otrok, od katerih sta dva umrla že v rosnih letih. Njegov brat Janez se je poročil s Frančiško Lamovšek, Genovefino sestro, s katero sta imela osem otrok in prav tako živela v Kostanjevici, blizu svoje rojstne hiše. Brat Miha pa se je leta 1912 izselil v Združene države Amerike, v Detroit. Žena mu je rodila sedem otrok. Po malo manj kot pol stoletju so njegovi potomci želeli spoznati očetovo domovino in njegov rojstni kraj. Zato so leta 2003 obiskali domačijo Tratar v Kostanjevici, kjer smo jih pričakali nekateri njihovi sorodniki.

Kaj pa se je zgodilo s sestrami? Micka Tratar se je prisožila v Svibno, kjer je domače ime še vedno Pri Kavškovi; z možem Karlijem Kavškom sta imela pet otrok. Frančiška Tratar se je poročila z Mirkom Borštnarjem, s katerim sta imela samo eno hčer. Alojzija Tratar pa se je poročila s Francem Slugom, imela sta štiri otroke.

Nekateri potomci teh šestih bratov in sester se med sabo dobro poznamo, zato smo se nekega lepega dne odločili in napisali vabila za Tratarjado. Povabili smo vse potomce Franca, Janeza in Micke Tratar, da bi spoznali svoje krvne vezi.

Na lepo sončno soboto smo se tako dopoldne zbrali na domačiji Tratar v Kostanjevici, kjer je Peter Tratar poskrbel za prostor, pri tamkajšnjih gasilcih si je sposodil tudi mize. Prav

vse so bile kmalu zasedene in obložene z različnimi dobrotami, ki so jih družine prinesle s sabo. Nato pa se je začelo spoznavanje. Marsikdo je spoznal mnogo novih obrazov in imen; nekateri so nam ostali bolj v spominu, drugi manj. Ob dobri hrani ni manjkalo pijače, že kmalu pa se je daleč naokoli razlegala tudi harmonika. Na srečanju smo odkrili, da kar trije naši sorodniki zelo dobro igrajo na harmoniko, dva od njih imata celo svoj narodnozabavni ansambel – Iskra in Nemir. Tako glasba in petje nista potihnila do pozne noči. Skupaj z že znanimi in z na novo spoznanimi sorodniki smo se zabavali, plesali, peli, seveda pa smo se veliko tudi pogovarjali. Prav vse nas je zanimalo, v kakšnem sorodstvenem odnosu smo s kom, vendar pa je to proti večeru postalo čedalje manj pomembno. Kot se za vsako srečanje tudi spodobi, smo se veliko slikali. V objektiv smo poskušali ujeti kar največ obrazov, saj smo se prvič srečali v tako velikem številu.

Ko smo pregledovali fotografije, smo ugotovili, da naša rodbina še ne bo tako kmalu izumrla. Na slikah je namreč veliko otrok. Samo v devetih letih se je naše sorodstvo povečalo za približno 20 članov. Upam, da se bo v prihodnje število še povečalo, saj je lepo živeti z mislijo, da imaš veliko sorodnikov, pa čeprav ne poznaš čisto vseh.

Prav zaradi srečanja, na katerega bomo verjetno prav vsi ohranili lepe spomine, se bomo vsaj z nekaterimi prav gotovo pogosteje srečevali.

Tanja Kovačič

Kulturni utrip



Kaj morem, če sem mlad ...

Foto Studio 5 Mirna



Cantamus

Foto Studio 5 Mirna



JULIJAN STRAJNAR, ŠENTRUPERSKIH KORENIN, LETOŠNJI ŠTREKLJEV NAGRAJENEC

Novica, da je letošnja Štrekljeva nagrada pripadla Julijanu Strajnarju, je razveseljiva tudi za Šentrupert, saj ima nagrajenec šentruperske korenine, četudi se je rodil v Franciji.

Poglejmo najprej, kaj piše o dobitniku v Enciklopediji Slovenije:

»Rojen je bil v Combelle, Francija, 7. januarja 1936, etnomuzikolog. Diplomiral je 1962 iz francoščine in italijanščine ter 1989 iz muzikologije in etnologije na Filozofski fakulteti v Ljubljani. V letih od 1954 do 1962 je bil violinist Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana, med leti 1964 in 1995 pa sodelavec in od 1989 strokovni svetnik sekcije za glasbeno narodopisje ZRC SAZU. Kot etnomuzikolog se je posvečal zbiranju in raziskovanju slovenske ljudske glasbene ustvarjalnosti. Svoja spoznanja o rezijanskih godcih je objavil v

knjigi Citira (Videm, Trst 1988), zbrano živo izročilo pa na treh gramofonskih ploščah (Porabje, 1979; Koroška, 1993; Pritrkavanje, 1985); zgodovino stroke je obravnaval v knjigi Lepa Ane govorila ... Prvi zvočni posnetki v Beli krajini (1989). Je član mednarodne študijske skupine za ljudska glasbila.«

Dodajmo še, da je Julijan Strajnar nadvse zaslužen, da se je obudilo pritrkavanje. Hkrati pa je med njegovim obsežnim gradivom mnogo zvočnih zapisov iz naše doline – dragoceno gradivo za našo razpoznavnost preteklosti; župan Rupert Gole

se že nekaj časa dogovarja, da bi te zvočne zapise izdali na zgoščenki – in morda bo Štrekljeva nagrada pripomogla, da bomo čimprej lahko prisluhnili tem zapisom.

Naj za konec citiram še misel strokovnjaka Mirka Ramovša iz Glasbenonarodopisnega inštituta ZRS SAZU iz Ljubljane: »Štrekljevo nagrado je dobil človek, ki mu je bil Štrekelj po svojem delu vzornik in učitelj.«

Znova nastala Občina Šentrupert nagrajencu iz srca čestita!

J. Z.



SEVIQC BREŽICE

Pod častnim pokroviteljstvom ministra za gospodarstvo Republike Slovenije mag. Andreja Vizjaka
Država partnerica: Francija

PROGRAM 2008

Festival Brežice • Klasikaa Dolenjska • Klasikaa Slovenija

Festival Toscano di Musica Antica (Pisa, IT) • Nei Suoni dei Luoghi (Monfalcone, IT) • SuBTilia (Gornja Stubica, HR)

Vedno živa kakor ustvarjena SEVIQC BREŽICE

Seviqc Brežice je kratica skovanke *Semper Viva Quam Creata* – vedno živa kakor ustvarjena.

Poleti 1982 smo pričeli z mednarodnimi mojstrskimi tečaji za staro glasbo, ki so kmalu prerasli v Festival Radovljica. V 1997 smo projekt preselili v Brežice pod imenom Festival Brežice in ga v naslednjih letih razširili na vrsto historičnih lokacij po Sloveniji. V 2003 smo ime spremenili v Skupina Festival Brežice, v 2007 pa v Seviqc Brežice.

Seviqc Brežice je danes v Sloveniji sinonim za staro glasbo in eno najpomembnejših kulturnih prireditev. V program vabimo najuglednejše umetnike z veliko pozornostjo mladim talentom, izobraževanju, razvoju strokovne kritike in kulturnemu turizmu. Program je zasnovan izključno v maniri historične izvajalske prakse in se odvija zgolj v prostorih slovenske kulturne dediščine.

Seviqc Brežice sestavljajo 3 festivali v Sloveniji: Festival Brežice, Klasikaa Dolenjska in Klasikaa Slovenija. V 2007 se je zvrstilo 50 koncertov na 28 historičnih lokacijah v 16 slovenskih občinah. Poleg tega pa je

projekt kot člane vključeval še festivale v Italiji in na Hrvaškem (Pisa, Monfalcone, Stubica).

Članstvo v projektu je prispevek našega zavoda k novim povezavam med evropskimi kulturnimi producenti. Razvili smo nove modele sponzorskega vlaganja. Smo ugleden član Réseau européen de musique ancienne – REMA (European Early Music Network). Smo nevladna organizacija s prioritarnim statusom pri sofinanciranju države in občin. V Seviqc Brežice dajemo poseben poudarek dostopnosti obiskovalcem.

Naši cilji so, da obdržimo mednarodni program vrhunske umetniške kvalitete v historičnih prostorih, uveljavljanje Slovenije na svetovnem kulturnem in turističnem zemljevidu, povezovanje slovenskih umetnikov z mednarodno sceno, podpora mladim talentom in njihovi promociji, prodor slovenskih avtorjev v Evropo in širše, razvoj kulturne infrastrukture in turizma, medkulturni dialog, medsebojna izmenjava evropskih in neevropskih kultur, razvoj inovativnosti in ustvarjalnosti, izboljšanje dostopnosti in udeleženiosti v kulturi ter ustvarjanje dejanske slovenske in evropske dodane vrednosti na področju kulture.

KONCERTNE LOKACIJE V DOLINI TEMENICE IN MIRNE

1	Občina Mokronog-Trebelno (SI)	Mokronog	Cerkev sv. Tilna
2	Občina Mokronog-Trebelno (SI)	Hrastovica	Cerkev sv. Roka
3	Občina Šentrupert (SI)	Šentrupert	Cerkev sv. Ruperta
4	Občina Šentrupert (SI)	Vesela Gora	Cerkev sv. Franciška Ksaverija
5	Občina Šentrupert (SI)	Viher	Cerkev svetega Duha
6	Občina Trebnje (SI)	Dobrnič	Cerkev sv. Jurija
7	Občina Trebnje (SI)	Trebnje	Cerkev Marijinega vnebovzetja
8	Občina Trebnje (SI)	Zaplaz	Cerkev Marijinega vnebovzetja

PROGRAM

5. 7. 2008 Sobota	<p>20:30, Šentrupert (SI), Cerkev sv. Ruperta</p> <p>Soloists of Catherine the Great (RU): Andrey Reshetin: umetniški vodja, violina, Fatimat Lafinsheva: violina, Andrey Penyugin: viola, Alexander Listratov: violončelo, Maria Uspenslaya: čembalo, Denis Penyugin: balalajka</p> <p>Program: Ruska glasba 18. stoletja: Khandoshkin, Galuppi, Madonis, Araya, Tietz</p> <p><i>Program ponuja popotovanje v glasbeno življenje na ruskih posestvih v drugi polovici 18. stoletja. Glasba odraža različne značilnosti kulture ruskih posestev, ki se izraža kot križišče izkušenj harmoničnega in tragičnega, poetičnega in vsakdanjega, aristokratskega in ljudskega. Plemstvo in navadno ljudstvo sta se na ruskih posestvih srečevala v vseh sferah življenja, vključno z njihovo bogato glasbeno tradicijo. Glasba evropskih skladateljev, kot sta bila J.-P. Rameau ali Chevalier de Saint Georges, se je včasih izvajala na ruskih ljudskih instrumentih ali pa jo je, nasprotno, strogo po dvornih pravilih izvajal eden povabljenih evropskih glasbenikov, kot sta bila Henri Facius ali A. F. Tietz. Glasbo so pogosto izvajali mojstrovci učenci, ki so bili ruski podložniki, izvrstno izšolani v evropskem slogu.</i></p>	Klasikaa Dolenjska
	<p>Terme Čatež (SI), Šentrupert (SI)</p> <p><i>Forum REMA (Réseau Européen de Musique Ancienne: Evropska mreža za staro glasbo)</i></p>	
27. 7. 2008 Nedelja	<p>20:30, Šentrupert (SI), Cerkev sv. Ruperta</p> <p>Ausonia (BE): Mira Glodeanu: violina, James Munro, violone, Frédéric Haas: čembalo</p> <p>Program: <i>Les Ombres Errantes – François Francoeur & François Couperin</i></p>	Klasikaa Dolenjska
2. 8. 2008 Sobota	<p>20:30, Šentrupert (SI), Vesela Gora, Cerkev sv. Frančiška Ksaverija</p> <p>Hexachordo (ES): Manuel Pascual, Josue Melndez: cornet, Dani Pelagatti: šalmaj, Cristina Hess, Keal Couper: pozavna, Barbara Sela: dulcijan</p> <p>Program: <i>italijanska in iberska glasba 17. stoletja</i></p>	Klasikaa Dolenjska
22. 8. 2008 Petek	<p>20:30: Viher (SI), Cerkev svetega Duha</p> <p>Mechthild Karkow (DE): violina, Vincent Bernhardt (DE): čembalo</p> <p>V sodelovanju z Mednarodnim tekmovanjem Premio Bonporti Rovereto</p> <p>Program: <i>Johann Sebastian Bach</i></p> <p><i>Ta program predstavlja izjemno raznolikost stila in izraza Johanna Sebastiana Bacha in je osredotočen na eno violino – solistično in s čembalom kot spremljavo ali kot enakovrednim partnerjem.</i></p>	Klasikaa Dolenjska



ŽIVLJENJE, NA ZDRAVJE!

Verjetno bo letošnji september najtežje čakala občanka Tilka Gorenc, ki bo ob koncu poletja dočkala svojo prvo pesniško zbirko **Življenje, na zdravje!**

Naj predstavim zbirko s spremno besedo:

Polna čaša življenja

Tretje življenjsko obdobje postaja tista stopnja človekovega življenja, ko posameznik skuša uresničiti vse tisto, česar nekdanj ni mogel. Prav to nenehno iskanje naredi življenje veliko bolj popolno.

Med take sodi tudi Tilka Gorenc s Homa pri Šentrupertu – Kropenška Tilka, kakor jo mnogi poznajo. Mladost ji ni bila najbolj radodarna – že na začetku osnovne šole je izgubila mamo in je kasneje zanjo skrbela starejša sestra. Če ji je sprva življenje kazalo bolj trpek obraz, pa se je široko nasmehnilo, ko je odrasla. Največja vrednota je bila njena družina – najprej sožitje z možem in veselje ob njunih treh otrocih – tej vrednoti pa so se pridružile še srečne družine njunih sinov, ogrlica vnukov – od najmlajšega do najstarejšega je razlika celih dvajset let – pa je pripomogla, da ostaja Tilka sredi življenja ter nazdravlja življenju in usodi, ki ji je naklonila takšno srečo.

Med člani posameznih društev ali lju-

biteljskih skupin je Tilka Gorenc že dolgo poznana, da ji gredo vse besede na rimo – in tako ne izide skoraj noben bilten brez njene pozdravne pesniške besede.

S svojo prvo pesniško zbirko *Življenje, na zdravje!* pa je presešla pesniške poskuse; v ospredje ni prišla le rima, pač pa predvsem srce, v katerem je polno ljubezni; ljubezni do narave, soljudi, najbližjih, do življenja. In čim bolj se kje umakne rimi, tem bliže je pristni ljubezni do najdražjih, pa tudi poeziji sami.

Nedvomno se s to pesniško zbirko njeno pesnjenje ne bo končalo – v vsakdanjem življenju bo pesem še naprej dajala pogum, da se naredi veliko več, kot bi bilo letom primerno. Predvsem pa ji bo tudi v trenutkih, ki z leti prihajajo kot manj ugodni, verz dajal vse tisto, kar ji bo še vedno vrednota.

Torej, na zdravje, Tilka Gorenc, na zdravje, življenje samo!

Jože Zupan

Ker ne more biti napovedi pesniške zbirke brez pesmi, prisluhnimo pesmi *Pozdrav Šentrupertu*, ki je nedavno nastala:

Pozdrav Šentrupertu

*Prelepa je naša dolina,
pogled nate je prava milina.
Tudi drugje po svetu je lepo,
ko se vrneš, šele veš, da ni tako.*

*Naša dolina, kot da bi imela razprte roke,
za vsakega ima prijazno, odprto srce.
V šentruperski dolini najlepše jabolane cveto,
najlepše in zdrave plodove dajo.*

*Šentrupert, najlepši naš kraj,
tu za dušo doživiš pravi raj.
Če pogledaš na vse strani neba,
na hribočkah pozdravlja te cerkva.*

*Čarobno oblikovani grički,
lepi gozdovi, v njih pojejo ptički,
vinogradi, zidanice, pridni ljudje,
ki daleč po svoji dobroti slove.*

*Dragi naš prelepi Šentrupert,
naj te varuje zavetnik sv. Rupert!
Praznični pozdrav ti tvoji občani žele,
obidejo naj te nesreče in gorje!*

Tilka Gorenc

VABIMO udeleženske, ki so že preteklo leto obiskovale vadbo pod vodstvom fizioterapevtke, pa tudi nove članice, da se nam pridružite!

Z vajami bomo pričele v sredo, 3. septembra 2008, ob 19. uri v telovadnici OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert.

Pokličite, prosim, na telefonski številki 07 30 40 513 ali 07 34 34 790, da bomo imele okvirne prijave.

LJUBITELJICAM PETJA

Z dejavnostjo Ženskega pevskega zbora bomo nadaljevale v septembru. K sodelovanju prijazno vabimo nove članice, ki imate posluš in veselje do petja.

Prvo srečanje bo v torek, 2. septembra 2008, ob 19. uri v šoli.

Šolski utrip

UTRIP OB KONCU ŠOLSKEGA LETA

Zadnja tretjina šolskega leta je navadno še posebej pestra: zaključujejo se tekmovanja na medobčinski in državni ravni, realizacija programov je v sklepnem delu, prav tako preverjanje in ocenjevanje znanja na različnih področjih ...

Po zimskih počitnicah so učenci preživeli nekaj dni bogatih dejavnosti: V Ljubljani so si učenci zadnje triade v Cankarjevem domu ogledali predstavo Najlepši zbori iz oper, druga triada pa Od koračnice do repa. Učenci petih razredov devetletke so imeli v aprilu plavanje v Termah Čatež, sedmošolci pa so imeli športno-naravoslovni teden v domu Kavka nad Kobaridom.

V aprilu smo na naši šoli gostili delegacijo v okviru »European Intervisitation Programme« - Mednarodno konferenco Evropskega šolskega foruma,

katerega glavna dejavnost je izmenjava izkušenj neposredno iz prakse. Na šoli so bili prisotni gostje z Nizozemske, iz Nemčije in Španije. Delegacijo je vodila dr. Marina Rugelj.

Goste sem sprejela že v Trebnjem in jih najprej popeljala v središče male Občine Šentrupert, kjer nas je sprejel župan Rupert Gole. Predstavitvi Občine Šentrupert sta sledila ogled in predstavitev cerkve sv. Ruperta. V šoli je bil najprej ogled šolskih prostorov, sledil je kratek kulturni program, nato pa konferenca. Poleg nekaterih naših učiteljev so bili prisotni še predstavnica sveta staršev ter dva učenca. Glavna tema konference je bilo partnerstvo med šolo, starši in učitelji ter vpliv sodelovanja na kakovost šole. Vodja gostujoče skupine je v sklepnem delu poudaril, da je iz pogovorov čutiti odprtost in pripravljenost na dia-

log, da daje majhnost in vpetost v vaško okolje možnost večjega sodelovanja in povezanosti v kraju samem med vsemi skupinami prebivalcev.

Skoraj hkrati pa je bila predstavljena naloga Od pire do Eme v Šentrupertu. Predstavitev stojnice in na njej razstavljenih izdelkov je bila v Mercator centru v Novem mestu, kjer je bila celotna predstavitev z nalogo okronana z zlatim priznanjem. Temu je čez nekaj tedni sledila predstavitev v Ljubljani, kjer je bila naša stojnica pri obiskovalcih ocenjena kot najlepša.

Druga naloga, ki sicer ni bila tako odmevna kot prva, a za učence zelo zanimiva, je bila naloga – projekt Digitalne pravljice.

V okviru prvega občinskega praznika smo imeli za starše in kraj nekatere predstavitve projektov in izdelkov v



Srečno, generacija 2007 / 2008!

četrtek, 29. maja 2008. Vsi trije oddelki vrtca pa so se predstavili v sredo, 28. maja 2008.

V aprilu in maju so se zaključevala tekmovanja. V Veseli šoli smo imeli štiri državne prvake z zlatim priznanjem: Marko Huč, Miha Brcar, Petra Jerič in Simona Gričar. Štirje tekmovalci v znanju fizike so prejeli srebrno priznanje in štirje tudi iz znanja zgodovine.

Zlato priznanje na tekmovanju v matematiki je prejela Simona Gričar iz 8. razreda. Učenka je bila ena izmed tistih, ki je imela najboljše rezultate v državi, zato so jo nagradili tudi z izletom v Verono.

Zlato Preglovo priznanje – iz kemije – je prejela devetošolka Sara Breznikar, trije učenci 8. in 9. razreda so prejeli srebrna priznanja.

Izjemne uspehe so letos dosegli športniki – košarkarji in košarkarice ter atleti. Po zasedbi prvih mest na medobčinskem tekmovanju sta se Borut

Tršinar – 7. razred, met žogice – in Tanja Gorenc – 9. razred, krogla – uvrstila na državno tekmovanje in dosegla 6. in 8. mesto v državi.

Šahisti so tudi v tem šolskem letu sodelovali na mnogih turnirjih v dolenski regiji in tudi širše ter bili zelo uspešni. Matej Brcar, Zala Šturm, Aleš Brcar in Timotej Šturm so se udeležili državnega mladinskega prvenstva v Postojni, kjer je bil najuspešnejši Matej Brcar, ki je v kategoriji do deset let v pospešenem šahu dosegel tretje mesto, v počasnem šahu pa je bil četrti. Zala Šturm je bila med deklicami do deset let osma.

Na šoli v Šentrupertu je bilo poleg 2. turnirja Dolenjsko-posavske kadetske lige, ki se ga je udeležilo sto šahistov, organizirano tudi šahovsko šolsko prvenstvo. Zmagovalec na nižji stopnji je bil Matej Brcar pred Zalo Šturm in Francetom Frelihom, na višji stopnji pa je bil prvi Aleš Brcar pred Timotejem Šturmom in Timom Lovštom.

Še v juniju sta bili zadnji prireditvi na šoli, v petek smo se poslovili od letošnje generacije devetošolcev, poseben dogodek pa je bil v sredo, 11. junija, ko je bila predstavitev knjige Aljaža Škrjanca *Pesmi mojih let*.

Aljaž Škrjanec, učenec devetega razreda, že nekaj časa piše pesmi. Ob letošnjem kulturnem prazniku so njegove sošolke na šolski prireditvi prebrale nekaj njegovih pesmi in vsi smo bili navdušeni. Ker je bilo pesmi kar lepo število in so tudi dobre, pa tudi Aljaž je izrazil željo, da bi bile objavljene, se je to tudi zgodilo. Predstavitev je navdušila številne poslušalce in bo to Aljažu lepa spodbuda za nadaljnje pesnjenje.

Vsem učenkam in učencem ter njihovim mentoricam in mentorjem se zahvaljujem, ker so z znanjem prispevali k ugledu šole, vsem pa želim sprostitev po napornem delu!

Polona Rugelj, ravnateljica

OD PIRE DO EME V ŠENTRUPERTU

Učenci Osnovne šole dr. Pavla Lunačka smo v tem šolskem letu sodelovali na 22. festivalu Turizmu pomaga lastna glava – z naslovom *Od zrna do mize*.

V Šentrupertu imamo zelo bogato zgodovino, za katero pa si gotovo nihče ne želi, da usahne v pozabo. Ema Kr-

ška, ki velja za prvo svetnico slovenskega rodu, in pira sta pustili nepozaben pečat v našem kraju. Vemo tudi, da se v današnjem času vse več ljudi želi prehranjevati z zdravo, ekološko pridelano hrano. V naši turistični nalogi smo povezali piro, Emo Krško in Šentrupert ter skupaj z žu-



Veseli učencev po prejemu zlatega priznanja je bilo veliko



Emine piškoti iz pira in pirin kruh z jabolki in orehi

panom Rupertom Goletom oblikovali naslov *Od pira do Eme* v Šentrupertu.

Poiskali smo veliko podatkov o piri in iskali recepte za pripravo jedi iz pirine moke.

Izvedli smo anketo, v kateri smo ljudi povprašali o njihovem poznavanju pira. Zvedeli smo, da so ljudje za piro že slišali, vendar o njej vedo še zelo malo. Pira postaja znana, pridobiva svoj prvotni

pomen v zdravi prehrani, žal pa je večini ljudi zaradi visoke cene težje dostopna.

V naši okolici smo obiskali ekološko kmetijo Kregelj, kjer smo piro dodobra spoznali.

Izmed vseh zbranih receptov smo izbrali dva in ju začeli prilagajati naši nalogi. Dodajali smo polnozrnatu pirino moko, orehe, suhe marelice in jabolka, rjavi sladkor, med in cimet. Naš cilj je bil:



Na stojnici v Novem mestu nas je obiskal tudi gospod župan

pripraviti dobre in hkrati zdrave turistične izdelke.

Emine piškote in pirin kruh smo najprej predstavili na I. Eminem božično-novoletnem sejmu in na novoletni prireditvi za starše.

Nalogo, naše izdelke in ideje smo predstavili 27. marca 2008 na festivalu Turizmu

pomaga lastna glava v Mercatorjevem centru v Novem mestu. Obiskovalcem smo ponudili Emine piškote in pirin kruh z jabolki in orehi, knjižico z recepti za jedi iz pire, zgibanko o Emi Krški in Šentrupertu, jih razveselili s pesmijo. Za ves naš trud smo bili nagrajeni z zlatim

priznanjem. Vse skupine, ki so prejele zlato priznanje, so se še 24. aprila 2008 srečale v Ljubljani na tekmovanju za najboljšo stojnico. Po mnenju obiskovalcev je bila naša stojnica med najlepšimi.

Nalogo, izdelke in spremljevalni program smo zadnjič v tem šolskem letu predstavili v

četrtak, 29. maja 2008, na zaključni prireditvi za starše.

Naša izdelka sta naravna, okusna, zdrava in bosta še naprej zadovoljila tudi najbolj zahtevne turiste. Veseli bomo, če bodo krajevni gostinci vključili naša izdelka v svojo ponudbo.

Prepričani smo, da bo tudi z našim prispevkom postala mlada Občina Šentrupert še bolj razpoznavna in turistično bolj zanimiva tako v Sloveniji kot izven nje.

Pri pisanju in predstavitvi naloge so sodelovali učenci 8. in 9. razreda: Nina Zaplatar, Maja Žibert, Aljaž Škrjanec, Anamarija Škerjanc, Petra Mejaš, Barbara Hočevnar, Simona Gričar, Jerca Grebenc, Loreta Jerič in Renata Brcar.

Na koncu bi se rada zahvalila prav vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali pri izvedbi naše naloge, še posebej pa ravnateljici Poloni Rugelj, županu Rupertu Goletu, Otonu Kreglju, Pekarni Bistrica ter pedagoškim delavcem Miri Brezovar, Janji Jerovšek, Marjani Ogrinc in Jožetu Tratarju.

Irena Anžur Brcar, mentorica

MEDNARODNI PROJEKT DIGITALNE PRAVLJICE V SODELOVANJU Z ZESPÓŁ SZKÓŁ W PRZECŁAWIU

Ob letu medkulturnega dialoga smo se na naši šoli odločili izpeljati mednarodni projekt Digitalne pravljice. Na spletnem portalu eTwinning smo predstavili zamisel projekta in se povezali s poljsko šolo.

Kdo je sodeloval v projektu?

V projekt so se vključili nadarjeni in vsi ostali zainteresirani učenci od 4. do 9. razreda.

Kako je projekt potekal?

Izbrali smo zgodbo s tipičnimi slovenskimi elementi - Prešernovega Povodnega moža, jo prevedli v angleščino in poslali poljskim prijateljem. Hkrati smo s Poljske dobili angleško besedilo poljske pravljice Wawelaski zmaj in jo prevedli v slovenščino. To

pravljico smo nato likovno upodobili in naredili predstavitev pravljice v PowerPointu. Vizualni predstavitvi smo dodali govorno pripoved – tako v slovenščini kot tudi v angleščini. Rezultat sta slovenska in angleška različica predstavitve poljske pravljice v PowerPointu. Obe predstavitvi smo poslali na Poljsko, od tam pa prejeli dve predstavitvi – poljsko interpretacijo našega Povodnega moža. Vsi štirje izdelki so objavljeni na spletni strani naše šole.

Kaj so cilji projekta?

- Učenci so se naučili projektne dela s pomočjo IKT s partnerji iz tujine.
- Učitelji smo spoznali načine za integracijo projektov na osnovi IKT v primarno izobraževanje.
- Učenci so se preko stika z dvema tujima jezika in s prevajanjem seznanjali z evropsko realnostjo večjezičnosti.

- Učenci so spoznavali delček poljske kulture in mitologije.

Spremljevalne dejavnosti:

- Učenci 7., 8. in 9. razreda so si dopisovali z učenci partnerske šole in tako spoznavali nove prijatelje ter nekoliko drugačno kulturo in način življenja.
- Ob zaključku projekta smo v prostorih šole razstavili izvirna likovna dela skupaj z dvojezičnimi podnapisi.
- Na spletni strani smo sprotno objavljali fotografije tega projekta.

Učenci, ki so sodelovali v projektu:

Irena Bartolj, Aleš Brcar, Nadja Brcar, Jerca Grebenc, Simona Gričar, Barbara Hočevnar, Rok Kalčič, Matjaž Sedlar, Miha Sitar,

Mateja Žibert, Junja Golob, Anamarija Škerjanc, Jožica Piškur, Nina Zaplatar, Jure Bartol, Karin Jurglič, Matej Kopar, Sara Breznikar, Ana Frelj, Tjaša Strajnar, Maja Žibert, Miha Brcar.

Projekt so usmerjali:

Janja Jerovšek, Marjana Ogrinc, Tinkara Rogelj, Sandra Slunjski in Jože Tratar.

Koordinatorica projekta:

Tinkara Rogelj.

Spletna stran partnerske šole:

<http://zsprzeclaw.scholaris.pl/>

USPEHI V KOŠARKI

Že kot predšolski otrok sem vedno sanjal o dosežkih na področju športa, še posebej sem se navduševal nad košarko. Vsak trenutek prostega časa sem preživel zunaj in metal v koš. Tudi nobene tekme nisem zamudil. S košarko pa sem se resneje začel ukvarjati pred tremi leti. V ta šport me je vpeljal Miro Brezovar, ki je dal idejo, da bi začel »zares« v ko-

šarkarskem klubu Krka. Po nekaj več kot enem letu sem že dosegel prvi uspeh, ki ga ne bom nikoli pozabil. Nastopil sem za slovensko pionirsko reprezentanco na turnirju v Franciji, kjer smo osvojili prvo mesto. Največji uspehi pa se vrstijo v zadnjem času. Decembra smo osvojili naslov državnih prvakov v kategoriji starejših pionirjev. To je zame največji

uspeh. Čez dva tedna pa smo odpotovali v Moskvo, kjer je potekalo prvo neuradno evropsko prvenstvo v košarki do 15 let. Osvojili smo neverjetno 4. mesto in ponosni smo se vračali v domovino. Zadnji pomembni turnir pa smo imeli v Švici, kjer pa smo dosegli 2. mesto. V finalu smo izgubili proti Realu iz Madrida.

Jure Bartol, 9. razred

»ZLATI« IZ MATEMATIKE NA IZLET V VERONO

V marcu smo imeli na naši šoli tekmovanje iz matematike. Najuspešnejši smo se uvrstili na področno tekmovanje. S prvim mestom na področnem tekmovanju sem se uvrstila na državno tekmovanje, ki je potekalo na OŠ Leskovec pri Krškem. Moja učiteljica Emilija Bijec mi je

po prvomajskih počitnicah sporočila, da sem osvojila zlato Vegovo priznanje.

Čez nekaj dni je prišla v razred gospa ravnateljica in mi povedala, da sem z zlatim priznanjem prejela nagrado – izlet v Verono. Zelo sem se razveselila, da si bom lahko skupaj z ostalimi vrstniki iz

Slovenije ogledala čudovito mesto Verono.

Končno sem dočakala 6. junij, ko smo se z avtobusom odpeljali v Verono. Tam smo si ogledali areno iz rimskih časov, renesančne stavbe, kip Alighierija Danteja, balkon, na katerem naj bi se srečala Romeo in Julija, Julijin kip in

druge veronske znamenitosti. Nato smo obiskali še živalski vrt in safari park Natura Viva, kjer smo videli krokodile, povodnega konja, leve, žirafe, želve velikanke, opice, nosorože ... Izlet mi bo ostal v lepem spominu.

Simona Gričar, 8. razred

VESELJE NAD USPEHOMA

Naša šola se poleg drugih tekmovanj udeležuje tudi športnih tekmovanj, na katerih lahko pokažemo svoje športne sposobnosti. V tem šolskem letu sem se s košarkarsko ekipo udeležila prvenstva v košarki, ki je bilo v Novem mestu. Naša ekipa je tam zmagala. Jaz pa sem dobila zlato plaketo najboljše strelke na področnem prvenstvu v košarki za starejše deklice.

Zelo me veseli tudi atletika. V mesecu maju sem se udeležila medobčinskega tekmovanja na Mirni in osvojila srebrno medaljo v suvanju krogle. Na področnem tekmovanju pa sem si prislužila zlato medaljo v suvanju krogle (9,94m).

Tudi po končani osnovni šoli želim nadaljevati s športnimi aktivnostmi.

Tanja Gorenc, 9. razred

DOBRI SNEŽAK NA OBMOČNEM SREČANJU

18. marca 2008 je bilo v Mokronogu območno srečanje otroških gledaliških skupin. Prvič se je tega dogodka udeležila tudi dramska skupina iz Osnovne šole dr. Pavla Lunačka v Šentrupertu. Predstavili smo se z igrico Dobri snežak, ki so jo učenci, tudi po mnenju strokovnjakinje, odlično odigrali in jo popestrili s plesom, v koreografiji mentorice. Tudi v prihodnjem šolskem letu se bomo srečanja dramskih skupin z veseljem udeležili.

Katja Kramer, mentorica dramske skupine

V PEKARNI

16. maja 2008 smo odšli v Pekarno Grebenc na Bistrico. Tam smo si najprej umili roke, nato smo šli v delovni prostor, kjer sta nam gospod Milan in gospa Janja Grebenc pokazala, kako se peče kruh. Dobili smo narejeno testo, iz katerega smo oblikovali svoje izdelke. Vsak je lahko izdelal tri kruhke. Jaz sem izdelala sirovo in sezamovo štručko ter makovo srce. Medtem ko smo dali izdelke shajati, smo si ogledali mlin. V mlinu je vse ropotalo. Ko smo prišli iz mlina, so bili naši kruhki že pečeni. Kako so dišali! Doma sem kruhke pravično razdelila bratu in sestricam pa tudi mami. Makovo srce pa sem podarila atku in mamici, da se bosta imela še naprej tako rada.

Sara Krnc, 3. razred



MAVRIČNIKI

V tem šolskem letu se je naša šola vključila v triletni mednarodni projekt Mavričniki. Projekt želi mlade spodbuditi k dejavnemu pristopu in zanimanju za energetske teme, kot so: prilagajanje podnebnim spremembam, učinkovita raba energije, ločevanje odpadkov in podobno. V projekt se je vključilo več razredov, skupaj kar 92 učencev. Razredi so izvajali različne dejavnosti; obravnava knjige Mavričniki, dnevi dejavnosti na različne teme, očiščevalne akcije, pisanje na določena vprašanja in vključevanje okoljske vzgoje v pouk.

Učenci so v tem projektu zelo radi sodelovali in povedali, da tudi oni doma opozarjajo na porabo vode, elektrike ter ločevanje odpadkov; to pa je naš osnovni cilj, da se najmlajši osveščajo glede varovanja okolja in da bo to postalo sestavni del ravnanja v vsakdanjem življenju glede varčevanja z energijo in varovanja okolja pred onesnaževanjem.

Katja Kramer, mentorica

INTERVJU Z ALJAŽEM ŠKRJANČEM

Aljaža Škerjanca, učenca 9. a razreda, sem povprašal o pesmih, ki jih piše že od 7. razreda. Večino časa preživi za knjigami, saj se namerava vpisati na gimnazijo Želimplje, tam pa sprejemajo samo odličnjake in prav dobre učence. Upa, da bo z učiteljico slovenščine Janjo Jerovšek uspel izdati svojo prvo knjigo. Tudi mi držimo pesti, da bi mu to uspelo in da bomo lahko prebirali njegove pesmi.

Kje dobivaš navdih za pesmi?

Navdih za pesmi dobivam v realnem svetu. Vsak dan se zgodi nekaj posebnega, zanimivega in edinstvenega, kar se mi vtisne v spomin. Zvečer pa sedem pred računalnik in poskušam ta čustva spraviti na papir.

Kdaj si napisal prvo pesem?

Bilo je v sedmem razredu, prvi pesmi sem dal naslov Spomini. Govori o spominih, lepih in grdih, bolečih in veselih in kako mi stari spomini ne pustijo zaživeti.

Katera pesem pa je tebi najljubša?

Meni najljubša? Vse so mi všeč, saj je vsaka pesem, ki jo napišem, napisana s srcem. Če pa bi rekel, naj izberem samo eno pesem, ki mi je najbolj všeč, pa bi rekel, da je tista, ki govori o mojem atiju. Moj očka.

Imaš kakšne načrte za vnaprej?

Seveda jih imam. Kateri najstnik pa jih nima?! Najprej želim uspešno dokončati

osnovno šolo v Šentrupertu, naprej pa se želim vpisati na gimnazijo Želimplje. Kaj pa bo po štirih letih prineslo življenje, pa še ne vem. Prepustimo se toku.

Kaj pa počneš v prostem času? Kateri so tvoji hobiji?

Veliko prostega časa mi vzame šola. Vsak večer, če le nisem utrujen, sedem pred računalnik in poskušam napisati kakšno novo pesem. Če mi pa tega ne uspe narediti, pa si napišem le zamisel. V prostem času tudi rad tečem. Včasih s psom Benom, včasih sam. Tako najdem tudi čas zase, da zbistrim misli in se usmerim na načrtano pot, če kdaj pa kdaj s te zaidem.

Morda imaš kakšno sporočilo za svoje vrstnike?

Nič ni narobe, če se lotevaš majhnih stvari. Važno je, da jih opravljaš vztrajno.

Matjaž Sedlar, 8. razred

ROJSTVO PESNIŠKE ZBIRKE

Sreda, 11. junija 2008, je bila za Aljaža Škerjanca praznično obarvana, saj smo predstavili njegov prvenec *Pesmi mojih let*. Pesniška zbirka je plod njegovega literarnega ustvarjanja zadnjih dveh let. Predstavlja pravi biser v literaturi najstniških piscev in je bogat prispevek ne le za učenca, ampak tudi za Osnovno šolo dr. Pavla Lunačka, ki je zbirko izdala, ter za domači kraj Šentrupert.

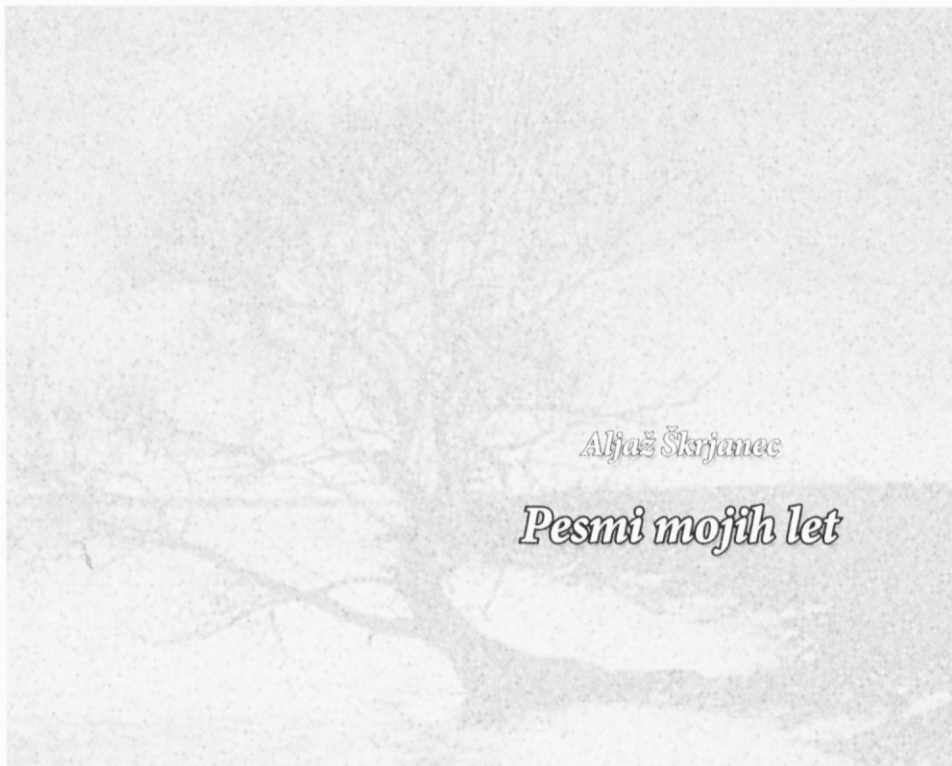
Naj zbirko predstavim skozi spremno besedo:

Moja zvezda je ugasnila, melodija v vetru je za vedno izginila ... Zrem v nebo. Čakam na zvezdni utrinek. Le kje je?

Tu. Pred bralci. Aljaževe pesmi so pravi zvezdni utrinek. Aljaž je devetošolec, ki zna spretno svoja spoznanja ubesedovati v verze. Ne bom pozabila tistega dne, ko mi je med uro slovenščine prav skromno in tiho zaupal mapo s pesmimi. Že prvi prebrani verzi so mi sporočili, da je pravi mali pesnik in da je potrebno njegovo ljubezen do besed usmerjati po pravi poti. Potem so sledili najini razgovori o tem, da mora pravi literat zapisovati tisto, kar čuti, kar naredi nanj poseben vtis. In Aljaž je temu sledil. Njegove pesmi so lirične; razdeljene so v tri sklope z naslovi: Vir ljubezni, Iskanja in Upanje. Po tematiki se med seboj prepletajo; niza osebna doživlja – od žalosti, strahu do ljubezni. Življenje doživlja in spoznava v pestrosti najrazličnejših barv; razmišlja o lepoti življenja, o svetu, ki ga obdaja, o družini, kjer domujeta varnost in ljubezen.

*»Moj dom je tvoj objem.
Moj dom je toplina tvoje nasmeha.«*

Tako svetel pa ostaja spomin na dragega očka. Če bi živel, sedel bi mu v naročje in ga kot mali deček objel in mu zašepetal kako skrivnost. Aljaž vedno znova dokazuje, da zna resno in zrelo razmišljati o življenju. Ceni prijateljstvo, vrednote, ki našemu življenju dajejo smisel. Včasih se počuti nemočnega, razočaranega, brez cilja. Resničnost, ki ga obdaja, ga vznemirja; doživlja jo na



različne načine. Včasih njegove misli potujejo iz realnosti v oddaljeni svet, ki se meša s stvarnostjo.

»Koliko je ljudi na svetu, koliko prijateljev, pa si vedno osamljen. Svet tiho hiti dalje in sanja svoje sanje.«

Sebe išče tudi v naravi, v spoznanju, da je del nje. Želi si, da bi bil ptica, veter, solza, dež, morje, sonce ...

Ljubezen je tista večna tema, ki razburja naš planet. Govori o lepih ljubezenskih trenutkih, o njeni minljivosti, razočaranju.

*Ljubezen je ena in edina.
Najlepši je dar, ki ga človek ima.
Najlepši je biser, ki lahko nekdo komu ga da.«*

Aljaževa pesniška zbirka predstavlja biser v literaturi najstniških piscev.

Rojstni kraj zbirke je Novo mesto, naslovnico in celotno zbirko je oblikoval Jože Pavlič, da pa je zbirka pravočasno izšla, je poskrbel urednik Jože Zupan.

Janja Jerovšek

ŠE ALJAŽEVA ZAHVALA

Ob predstavitvi moje prve pesniške zbirke *Pesmi mojih let* se iz srca zahvaljujem uredniku pesniške zbirke in prijatelju Jožetu Zupanu, učiteljici slovenščine in moji mentorici Janji Jerovšek, ravnateljici Poloni Rugelj za trud in podporo, Občini Šentrupert, ki me je podprla pri izdajanju mojega pesniškega prvenca, in oblikovalcu Jožetu Pavliču za lepo narejeno delo.

Zahvaljujem se tudi Vam, dragi obiskovalci, da ste v tako velikem številu prišli pozdravit moje novorojeno dete.

Še enkrat vsem iz srca hvala!

Aljaž Škrjanec

Novice od tod in drugod

ZAVARUJTE SVOJE KOLO

Tatvine koles so dokaj pogosto kaznivo dejanje tudi na območju Policijske postaje Trebnje. Na območju Slovenije je letno ukradenih oziroma prijavljeno pogrešanih okoli 2.000 koles. Zato je pomembno preventivno obnašanje njihovih lastnikov in uporabnikov. Ko prijavijo krajo, oškodovanci običajno

vedo povedati le znamko in barvo kolesa, drugih podatkov pa ne, kar med drugim otežuje delo policiji pri raziskovanju teh dejanj.

Svetujemo vam:

- kolo, ki dalj časa ni v uporabi, hranite v zaklenjenem prostoru;

- če morate kolo pustiti na prostem, naj bo prostor obljuden in dobro razsvetljen;
- zaklenite ga z dobro ključavnico ali še bolje, priklenite ga k ograji (za okvir kolesa in eno od koles hkrati);
- zapišite si podatke o kolesu, če ta nima serijske številke, si jo dajte vgravirati.

POTOVANJE OTROK BREZ SPREMSTVA ZAKONITEGA ZASTOPNIKA NA HRVAŠKO - POMEMBNO OBVESTILO

Z novim Zakonom o tujcih v Republiki Hrvaški, ki je stopil v veljavo s 1. 2. 2008, so predpisani posebni pogoji, ki jih morajo otroci izpolnjevati ob vstopu, izstopu in tranzitiranju ozemlja Republike Hrvaške. Natančnejše pogoje pa ureja Pravilnik o potnih listinah za tujce, vizumih in načinu postopanja s tujci (Pravilnik o putnim ispravama za strance, vizama te o načinu postopanja prema strancima, Narodne novine br. 36/08, 29. 3. 2008).

Mladoletni otroci do dopolnjenega 18. leta starosti, ki potujejo na Hrvaško (velja za vstop, izstop in tranzit), od 6. 4. 2008 dalje potrebujejo posebno dovoljenje oziroma soglasje zakonitega zastopnika.

Soglasje zakonitega zastopnika mora vsebovati naslednje podatke:

- osebne podatke o zakonitem zastopniku mladoletne osebe,
- osebne podatke o polnoletni osebi, s katero mladoletna oseba potuje,
- namen in obdobje bivanja,
- čas bivanja,
- obdobje veljave soglasja in
- podpis zakonitega zastopnika, overjen na upravni enoti ali pri notarju.

Soglasje mora biti prevedeno v hrvaški ali angleški jezik in overjeno od pooblaščenega sodnega tolmača.

Overjeno soglasje zakonitega zastopnika mladoletne osebe ni potrebno v naslednjih primerih:

1. če potuje s spremnim listom za potovanje mladoletne osebe, izdanega od letalskega prevoznika, skladno s standardi Mednarodnega združenja letalskih prevoznikov (IATA) in priporočeno prakso,
2. če potuje v organizirani skupini v okviru šolskega izleta (ekskurzije) v spremstvu učitelja, ki ima popis vseh udeležencev izleta s podpisom odgovorne osebe šole in pečatom šole. Popis udeležencev mora biti preveden v hrvaški ali angleški jezik, mladoletna oseba pa mora imeti veljaven potovalni dokument.
3. če sodeluje na športni ali kulturni prireditvi in je naveden na popisu udeležencev ter ima veljaven potovalni dokument.

Da bi slovenskim državljanom olajšali postopek pridobitve soglasja za prehod meje z Republiko Hrvaško (predvsem znižali stroške, povezane s prevajanjem soglasja), je Ministrstvo za zunanje

zadeve Republike Slovenije pripravilo besedilo soglasja (obrazec doc 40KB, obrazec pdf 17KB) ter ga po diplomatski poti poslalo pristojnim institucijam Republike Hrvaške, ki so besedilo potrdile.

Tako lahko zakoniti zastopnik za prehod meje s Hrvaško izpolni pripravljeno soglasje, napisano v treh jezikih, ter overi svoj podpis na upravni enoti ali pri notarju. Če se zakoniti zastopnik odloči za uporabo tega usklajenega besedila, ki je na voljo tudi na spletnih straneh Ministrstva za zunanje zadeve Republike Slovenije, prevod in overitev sodnega tolmača nista potrebna.

Za vse informacije v zvezi z izvajanjem novih hrvaških predpisov pa je pristojno Veleposlaništvo Republike Hrvaške v Ljubljani, telefon 01 2004401 ali Konzularni sektor pri Ministrstvu za zunanje zadeve.

V skladu s slovenskim Zakonom o potnih listinah pa potrebujejo otroci, državljani Republike Slovenije, do dopolnjenega 15. leta starosti, ki potujejo v tujino ali iz tujine (ni omejitve le na R Hrvaško) brez zakonitega zastopnika, še vedno tudi dovoljenje zakonitega zastopnika, ki ga potrdi upravna enota na predpisanem obrazcu.

Upravna enota Trebnje

SPREMEMBE IN DOPOLNITVE ZAKONA O GRADITVI OBJEKTOV

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o graditvi objektov (ZGO-1B) je začel veljati 15. 1. 2008, uporabljati pa se je začel 15. 4. 2008. Spremenjeni Zakon o graditvi objektov prinaša veliko novosti, s katerimi zakonodajalec želi poenostaviti postopek in skrajšati roke za izdajo gradbenega dovoljenja. Spremembe zakona so zelo obsežne, na podlagi le-teh morajo najpozneje v treh mesecih od uveljavitve zakona biti sprejeti oziroma usklajeni vsi podzakonski predpisi, ki so bili sprejeti na podlagi Zakona o graditvi objektov.

Novi zakon med drugim ukinja lokacijsko informacijo, saj bo povezava, ki omogoča ugotavljanje skladnosti objekta s prostorskimi akti, zagotovljena s povezavo s prostorskim informacijskim sistemom. Poleg tega uvaja novo kategorijo nezahtevnih objektov, torej novo delitev objektov na zahtevne, manj zahtevne, nezahtevne in enostavne objekte, s tem da se gradnja enostavnih objektov lahko začne brez gradbenega dovoljenja. Za vse ostale objekte je gradbeno dovoljenje potrebno in izdaja le-tega je v pristojnosti upravnih

enot, uporabno dovoljenje pa je potrebno le za zahtevne in manj zahtevne objekte. Za nezahtevne objekte zakon predvideva določene posebnosti, in sicer zahtevo za izdajo gradbenega dovoljenja vložiti investitor, ki je edina stranka v postopku, na predpisanem obrazcu, pristojni upravni organ pa nato izda gradbeno dovoljenje v skrajšanem ugotovitvenem postopku.

Stranka v postopku izdaje gradbenega dovoljenja bo vedno organ, ki je izdal prostorski akt, torej občina, ki lahko svojo udeležbo v postopku izdaje gradbenega dovoljenja na podlagi poziva upravne enote prijavi v osmih dneh. Novi zakon na bistveno drugačen način predvideva določitev vplivnega območja, in sicer se le-to določi na podlagi matematičnega modela za določitev območja, s pomočjo katerega je mogoče določiti stranke v postopku.

V novem zakonu so natančneje opredeljeni nekateri pojmi, kot so rekonstrukcija objekta, nadomestna gradnja ter sprememba namembnosti. Rekonstrukcija

objekta po novi zakonodaji predstavlja izvedbo del, pri kateri se v zvezi z velikostjo objekta prostornina objekta ne spremeni za več kakor 10 %, nadomestna gradnja pa pomeni gradnjo novega objekta na mestu poprej odstranjenega objekta, ki je po velikosti in namembnosti enak odstranjenemu objektu.

Projektna dokumentacija mora biti izdelana v slovenskem jeziku, del projektne dokumentacije, ki omogoča ugotavljanje skladnosti s prostorskim aktom, se lahko izdela tudi v digitalni obliki.

S spremembami in z dopolnitvami Zakona o graditvi objektov se rok za odpravo pomanjkljivosti pri izdaji uporabnih dovoljenj ponovno uvaja. Če investitor v določenem roku pomanjkljivosti ne odpravi, se zahteva za izdajo uporabnega dovoljenja zavrne. Novi zakon uvaja možnost takojšnje pravnomočnosti uporabnega dovoljenja v primeru odpovedi pravici do pritožbe.

Upravna enota Trebnje



KNJIŽNICA

Pavla Golie

DEKD delavnice

(25. do 29. 8. 2008, vse enote)

Delavnice bodo potekale od 9. – 15. Starši otroke lahko pripeljejo že ob 8. uri. Kosilo bo organizirano na vseh enotah in ga bodo otroci plačali ob prijavi. Malica bo v lastni režiji. Starši ob prijavi podpišejo tudi soglasje za slikanje. Minimalno število prijavljenih otrok za izvedbo delavnice na posamezni enoti je 8.

Program:

- Pogovor o življenju Primoža Trubarja
- Razstava knjižnih del Primoža Trubarja
- Izdelava knjige iz ročno izdelanega papirja
- Izdelava knjige iz gline
- Izdelava knjige s pesmicami, z rimami, verzi o knjigi, ki jih otroci sami sestavijo
- Obisk knjigoveza
- Linorez in tiskanje grafike

- Izdelava inicialk - začetna črka imena
- Skrivna pisava
- Sklede iz papirja
- Igre na prostem

Več informacij in prijave v Knjižnici Pavla Golie Trebnje ali na www.tre.sik.si.

OTROŠKE DELAVNICE V OKVIRU DEKD V KNJIŽNICI PAVLA GOLIE TREBNJE

V času poletnih počitnic bodo v Knjižnici Pavla Golie Trebnje potekale brezplačne ustvarjalne delavnice za otroke od 1. razreda dalje.

Otroške delavnice v okviru DEKD bodo od 25. do 29. 8. na vseh enotah naše knjižnice od 8. do 15. ure.

V avgustu bodo spoznavali način življenja v času Primoža Trubarja, izdelali knjige iz ročno izdelanega papirja, knjige iz gline ter knjige s pesmicami, rimami in verzi o knjigah, ki jih bodo sami sestavili. Obiskal jih bo knjigovez, izdelali bodo inicialke in s pomočjo li-

noreza tiskali grafike. S skrivno pisavo bodo pisali sporočila, izdelali skleda iz papirja in se igrali razne igre na prostem.

Vse informacije in prijavnice za delavnice so na voljo na vseh enotah Knjižnice Pavla Golie Trebnje.

OKOLJSKA VINJETA ZA VOZILA ZA VSTOP V SREDIŠČA VEČJIH MEST

Vse državljane Republike Slovenije obveščamo, da Zvezna Republika Nemčija uvaja okoljske vinjete v večjih mestih. Zato bodo morala imeti vsa vozila, ne glede na starost in registrsko oznako, posebno okoljsko vinjeto, če bodo želela vstopiti v okoljsko cono.

V Berlinu, Koelnu in Hannoveru od 1. 1. 2008 že veljajo ustrezni predpisi in vsako vozilo, ki želi vstopiti v okoljsko cono (večinoma gre za širše središče mesta), mora biti opremljeno z vinjeto, sicer voznika čaka kazen nad 40 EUR in ena kazenska točka v nemškem centralnem registru vozil. Vinjeto je možno kupiti pri pristojnih mestnih prometnih uradih in pooblaščenih servisnih delavnicah.

Upravna enota Trebnje

Govedorejsko društvo Trebnje vabi, da se mu pridružite!

Predsednika društva pokličite na tel. št. 031 306 547!

OBVESTILO O POTEKU VELJAVNOSTI OSEBNIH DOKUMENTOV

V letu 2008 pričakujemo povečano število strank zaradi zamenjave osebnih izkaznic in potnih listov, še zlasti v poletnih mesecih (junij, julij, avgust, september).

Da bi zamenjava osebnih dokumentov potekala tekoče, brez čakalnih vrst in v zadovoljstvo državljanek in državljanov Republike Slovenije kot uporabnikov storitev, predlagamo, da čimprej pregledate veljavnost vaših osebnih dokumentov ter pravočasno oziroma tudi pred datumom poteka veljavnosti dokumentov vložite vlogo za izdajo nove osebne izkaznice in/ali novega potnega lista.

Vlogo za izdajo nove osebne izkaznice ali potnega lista lahko vložite na katerikoli upravni enoti v Republiki Sloveniji.

V nadaljevanju vas seznanjamo tudi z naslednjimi koristnimi informacijami.

Osebna izkaznica

Vlogi za izdajo nove osebne izkaznice morate **priložiti staro osebno izkaznico**, če je bila izdana, oziroma drug dokument

za identifikacijo in **svojo fotografijo**. Za novorojenčka je potrebno predložiti izpisek iz matičnega registra o rojstvu (rojstni list).

Osebna izkaznica **za otroka do polnoletnosti** se izda z veljavnostjo **petih let** in stane 13,16 EUR.

Osebna izkaznica **za polnoletno osebo** se izda z veljavnostjo **desetih let** in stane 16,70 EUR.

Potni list

Vlogi za izdajo novega potnega lista morate priložiti **star potni list**, če je bil izdan, oziroma drug dokument za identifikacijo, in **svojo fotografijo**.

Potni list za otroka **do 3. leta starosti** se izda z **veljavnostjo 3 let** in stane 27,52 EUR.

Potni list za otroka **od 3. do 18. leta starosti** se izda z **veljavnostjo 5 let** in stane 30,71 EUR.

Potni list za **polnoletno osebo** se izda z **veljavnostjo 10 let** in stane 36,03 EUR.

Vlogo lahko vložite zgolj **osebno**, za mladoletnega otroka pa vlogo vložijo zakoniti zastopnik. Če je otrok starejši od 8 let, mora biti navzoč, da se na vlogo podpiše.

Ob vložitvi vloge se lahko odločite za vročitev izdelanega dokumenta na upravni enoti ali na domu s priporočeno pošto.

Glede na vse navedeno vam predlagamo, da vlogo vložite čimprej.

Upravna enota Trebnje
ima uradne ure:

- v ponedeljek in torek od 8. do 12. in od 13. do 15. ure;
- v sredo od 8. do 12. in od 13. do 18. ure;
- v petek od 8. do 13. ure,
- prvo soboto v mesecu od 8. do 12. ure.

Upravna enota Trebnje



Peljimo jih na morje!



Med nami so tudi otroci in ostareli, ki si ne morejo privoščiti počitnic, radoživega letovanja, druženja in blagodejnega vpliva morja. To pot za njih zbiramo sredstva. Na ta način bomo omogočili 500 otrokom in 100 starejšim iz socialno šibkejših okolij počitnice v naših letoviščih Debeli rtič in Punat na Krku.

Rdeči križ Slovenije prosi za vašo solidarnost. Vsak prispevek je dobrodošel.

Svoj prispevek lahko nakažete s plačilnim nalogom BN02 na račun **03100-1234567891**, sklic **11-98990** ali pa pošljite SMS z besedo **MORJE** na **1919**.

Vnaprej hvala za vašo dobrosrčnost in zaupanje.



www.rks.si/morje

*Podjetji Mobitel in Simobil se odrekata vsem prihodkom iz naslova storitve SMS Donacija za Rdeči križ Slovenije. Vrednost SMS sporočila je 1 €.

Poletje v ŠENTRUPERTU



Prisrčno vabljeni!

ŠentRUPERT

GLASILO OBČINE ŠENTRUPERT • LETO: X/2 • poletje 2008 • USTANOVITELJICA: OBČINA ŠENTRUPERT - zanjo: RUPERT GOLE • UREDNIŠKI ODBOR: *Jože Zupan*, urednik, *Mateja Ramovš*, pomočnica urednika; člani: *Polona Rugelj*, *Mirko Simončič*, *Andreja Udovč*; zunanji sodelavec: *Jože Uhan* • OBLIKOVANJE IN PRELOM: *Jože Pavlič* • TISK: *Grafika Novo mesto, d. o. o.* • Glasilo izhaja petkrat letno • Naklada: 1200 izvodov • Po zakonu o DDV se za glasilo plačuje 8,5% davek od prometa proizvodov • Glasilo je za občane Občine Šentrupert brezplačno •